НАРОДНА АРМІЯ
31 березня, 2016
#12 (5441)

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ

29 березня набув чинності Указ Президента України про звільнення в запас військовослужбовців, призваних під час четвертої хвилі часткової мобілізації. Протягом березня-квітня 45 тисяч військових повернуться додому

Інформацію для тих, хто звільняється за демобілізацією, читайте на стор. 8-9

П'ятикурсник ХУПС Олександр Василюк після виконання польоту на Су-25УБ

У КУРСАНТІВ ВИПУСКНОГО КУРСУ ХУПС НАЛІТ ВІД 90 ДО 170 ГОДИН

Це в рази більше середнього нальоту випускників цього вишу попередніх років

Уподнад 80 курсантів випускного курсу льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба триває льотна практика — заключний етап опанування фаху військового льотчика.

Відмінністю цього курсу від усіх попередніх є те, що вперше за історію навчання у закладі курсанти пересіли з навчальних літаків на бойові ще під час навчання у військовому виші. Тобто під час льотної практики впродовж двох місяців майбутні офіцери-льотчики виконують польотні завдання на літаках Су-25, МіГ-29, Ан-26 та вертольотах Мі-8, Мі-24.

Середній наліт майбутніх льотчиків-винищувачів уже становить майже 170 годин, льотчиків транспортної авіації — 90, штурманів — 130 та вертольотчиків — понад 30 годин. У порівнянні з тривалим періодом історії наших Збройних Сил, коли військо фінансувалося за залишковим принципом, з профільного військового університету випускали лейтенантів із нальотом у декілька годин, а наліт багатьох офіцерів-льотчиків у бойових частинах не перевищував 50 годин, наведені години нальоту нинішніх п'ятикурсників ХУПС оцінюються як значний прорив у підготовці військових авіаторів. Це підтвердження величезних змін у ставленні держави до розвитку Збройних Сил.

стор. 4

«ГАРЯЧА» ЛІНІЯ

CALL-ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ГРОМАДЯН — (044) 454-41-36. ЦЕНТР ПРАЦЮЄ ЩОДНЯ З 9.00 ДО 18.00

ДЛЯ ВІДРОДЖЕННЯ ДОНБАСУ ПОТРІБНІ МИР ТА ПОВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУВЕРЕНІТЕТУ

Президент Петро Порошенко під час робочої поїздки до Донецької області відвідав місто Миколаївка, яке постраждало від обстрілів терористів у липні 2014 року, та ознайомився з ходом відновлення житлових будинків для мешканців міста.

«Це велике щастя — відкривати відновлений будинок. Весь світ побачив головні пріоритети української влади — мирне життя на Донбасі. Цей будинок є символом відновлення та відродження Донбасу. Моєю головною метою як президента є мир», — зазначив глава держави, спілкуючись з мешканцями декількох відремонтованих будинків. Петро Порошенко наголосив: «З міста Миколаївка почалося звільнення Слов'янська — це символ початку нашої перемоги».

Президент зазначив, що обласним та місцевим адміністраціям було направлено 2,5 млрд грн для відновлення мирного життя.

Глава держави також виступив за створення донорського фонду для відродження Донбасу та допомоги тим, хто постраждав від війни. Загалом **у результаті бойових дій у Донецькій області пошкоджено та зруйновано майже 8,5 тис. житлових будинків, без помешкань залишилися 11,5 тис. осіб**.

Станом на сьогодні також відновлені всі навчальні заклади, які були пошкоджені під час обстрілів міста.

60 «ШВИДКИХ» ДЛЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЦИНИ НА ДОНЕЧЧИНІ

Президент Петро Порошенко передав 60 автомобілів швидкої медичної допомоги підрозділам Обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф на Донеччині.

За повідомленням прес-служби глави держави, кожного дня близько 170 бригад екстреної медичної допомоги Донеччини виїжджають у середньому на 1,5 тис. викликів.

На контрольованій Україною території Донецької області у складі Обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф працює 7 станцій швидкої медичної допомоги, 25 підстанцій та 49 пунктів базування бригад.

Серед закуплених авто 59 автомобілів швидкої медичної допомоги типу «В», обладнаних для транспортування, основного медичного догляду та нагляду за пацієнтами, а також один реанімобіль типу «С» — спеціалізований неонатологічний, який дозволить транспортувати до перинатальних центрів новонароджених із тяжкими захворюваннями та вадами розвитку.

ОБПАЛЕНА АВДІЇВКА,

або Як проросійські бойовики інформаційно маскують застосування важкого озброєння в цьому районі

АВДІЇВКА ПРОДОВЖУЄ ПРАЦЮВАТИ ТА ВОЮВАТИ ЗА ПРАВО БУТИ І ЗАЛИШАТИСЯ УКРАЇНОЮ, А НЕ ФЕЙКОВОЮ «НАРОДНОЮ РЕСПУБЛІКОЮ» ІЗ СУПУТНІМИ РОЗРУХОЮ ТА ЗАНЕПАДОМ. ПРИНАЙМНІ БІЙЦІ 58-Ї ОКРЕМОЇ МОТОПІХОТНОЇ БРИГАДИ ЗС УКРАЇНИ РОБЛЯТЬ ДЛЯ ЦЬОГО ВСЕ МОЖЛИВЕ, А ЧАСОМ І НЕМОЖЛИВЕ…

Тривалий час найгарячішою точкою на карті зони АТО залишається Авдіївка, точніше — її околиці. У цьому районі, за останніми повідомленнями Головного управління розвідки МО України, противник зосередив не менше посиленого батальйону та розгорнув додатково танкову роту, а також не менше дивізіону ствольної артилерії. Противник нерідко застосовує засоби ураження та бойову техніку, які згідно з Мінськими домовленостями давно мають бути відведені на визначені відстані. Наприклад, танки або 122-мм та 152-мм артилерію. До того ж замість відведення засобів ураження бойовики, навпаки, постійно нарощують свої сили та засоби, підтягуючи в цей район резерви.

Особливо напружена ситуація у так званій «промзоні», дачному містечку та прилеглих до цієї ділянки з півночі та півдня районів Авдіївки і навколо Ясинуватської розв'язки. Утримувати район складно, адже природних укриттів та безпечних місць тут небагато. Між тим бойовики так званої «ДНР» щодня обстрілюють і затято атакують, прагнучи за будь-яку ціну відтіснити підрозділи 58-ї бригади від дороги Донецьк — Горлівка у глиб міста.

Таке завзяття та запал бойовиків саме до цієї ділянки фронту цілком зрозумілі. Командир окремої мотопіхотної бригади полковник Сергій Заболотний показує на своїй робочій карті особливості ситуації, через які бойовики будь-що намагаються відтіснити підрозділи його бригади вздовж Ясинуватського провулка у глиб Авдіївки.

— Ось тут підрозділи нашого батальйону займають позиції і мають можливість вогневого контролю за трасою з Донецька на Горлівку, Луганськ. Ця дорога для бойовиків важлива, адже є рокадною і дає їм можливість перекидати найбільш коротким шляхом сили та засоби з Донецька на Горлівку і навпаки, маневрувати ними в межах цього району. Більше того, вогневий контроль над Ясинуватською розв'язкою, де у бойовиків розташований у районі мосту потужний укріпрайон, перешкоджає їм накопичувати для подальших провокаційних дій свої сили та засоби. Особливо це стосується мобільних вогневих груп противника, які мають у розпорядженні 82-м та 120-мм міномети, станкові гранатомети типу СПГ-9 або ЗУ-23–2 і ведуть постійний вогневий терор проти прилеглих до лінії фронту населених пунктів і їхніх мирних мешканців, а також перманентно обстрілюють наші позиції. Відтепер ми, образно кажучи, «дещо ускладнили їм виконання цих задумів».

— Тим більше, — продовжує полковник Сергій Заболотний, — ми жодним чином не порушили Мінські домовленості. Адже не перетинали лінії розмежування та не вибивали бойовиків з їхніх позицій. Ми лише зайняли позиції у так званій промисловій зоні Авдіївки (Це скупчення промислових та логістичних будівель у районі Ясинуватського провулку на південно-східній околиці Авдіївки, які безпосередньо прилягають до дороги Донецьк — Горлівка, у районі Ясинуватської розв'язки. — Авт.), з якої до цього моменту наші позиції підступно та постійно обстрілювали ворожі диверсійно-розвідувальні групи бойовиків, включаючи ведення вогню з мінометів та станкових гранатометів.

У контексті нинішньої ситуації в районі Авдіївки-Ясинуватої, яка жваво обговорюється не тільки в українських та російських, а й у світових ЗМІ, треба сказати, що бойовики не цураються будь-яких засобів, аби звинуватити Україну у міфічних «порушеннях» досягнутих домовленостей, а також у підступних методах ведення війни.

Так, протягом останніх тижнів терористи за допомогою контрольованих ними місцевих та російських ЗМІ розповсюджують нісенітниці про якісь міфічні атаки підрозділів ЗС України на селище Крута Балка, обстріли українською артилерією Донецької фільтрувальної станції місцевого водогону і навіть «захоплення» українським військом північних околиць Ясинуватої з подальшими «розстрілами мирних мешканців міста, незгодних із київською хунтою». Увесь цей «інформаційний бруд» не тільки майже в режимі «нон-стоп» ллється на голови місцевих мешканців та громадян РФ, а й покликаний інформаційно замаскувати наміри та цілі самих бойовиків, які в порушення будь-яких домовленостей застосовують на лінії зіткнення важке озброєння.

Більше того, як повідомив полковник Сергій Заболотний, бойовики роблять усе можливе, щоб ускладнити місцевим мешканцям життя, особливо на підконтрольній українській владі території. Так, не є таємницею те, що робота сучасного хімічного виробництва на Авдіївському коксохімічному підприємстві (яке фактично є для багатьох мешканців Авдіївки єдиним джерелом існування) значною мірою залежить від наявності в нього достатньої кількості так званої технічної прісної води. Наявна до недавнього часу система перегонних станцій дозволяла комбінату користуватися для цих цілей часткою води, яка надходила із Сіверського Дінця по спеціальному водогону. Однак неподалік Ясинуватої певна ділянка цього водогону не тільки опинилася на підконтрольній бойовикам території, а й була ними внаслідок обстрілу розбита. І сьогодні вода Сіверського Дінця не надходить на комбінат. Тому підприємству доводиться користуватися водою з низки штучних озер, створених для цього навколо Авдіївки. Однак озерна вода рано чи пізно вичерпується. Тож ремонтні бригади комбінату спробували відновити та полагодити водогін. Їхня спроба не мала успіху, бо на своїй ділянці бойовики зустріли ремонтників вогнем і загороною наближатися до водогону, а самі повністю перекрили надходження на комбінат води із Сіверського Дінця.

Сьогодні Авдіївка продовжує працювати та воювати за право бути і залишатися Україною, а не вигаданою Новоросією чи фейковою «народною республікою» із супутніми розрухою та занепадом. Принаймні бійці 58-ї окремої мотопіхотної бригади ЗС України роблять для цього все можливе, а часом і неможливе…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО КОМАНДУВАЧА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗС УКРАЇНИ

Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко призначив генерал-лейтенанта Сергія Попка командувачем Сухопутних військ Збройних Сил України.

З ПІДПРИЄМСТВАМИ ОПК УКЛАДЕНО КОНТРАКТІВ НА ПОНАД 2 МЛРД ГРИВЕНЬ

Згідно з державним оборонним замовленням на 2016 рік поточного року Міністерством оборони України укладено 73 контракти і додаткові угоди з державними підприємствами на загальну суму понад 2 млрд гривень, повідомляє прес-служба МО України.

Закуплено та поставлено до Збройних Сил України 110 одиниць озброєння та військової техніки та 28 тисяч боєприпасів, успішно проведено льотні випробування вітчизняного ракетного комплексу «Вільха».

Крім того, з початку проведення АТО розгорнута система технічного забезпечення Збройних Сил дозволила відновити вже близько 42,5 тис. одиниць озброєння та військової техніки, при цьому майже 40 тисяч одиниць відновлено силами і засобами військових частин Збройних Сил України.

На державних підприємствах модернізовано 46 одиниць техніки.

СПРОЩЕНО ПОРЯДОК НАДАННЯ ГРОМАДЯНСТВА ІНОЗЕМЦЯМ, КОТРІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА СЛУЖБІ У ЗС УКРАЇНИ

Президент підписав указ, яким вносяться зміни до порядку прийняття до громадянства України іноземців та осіб без громадянства, котрі перебувають на службі у Збройних Силах нашої держави.

Зокрема, як повідомляє прес-служба Президента України, документ врегульовує організаційні питання запровадження спрощеного порядку прийняття до громадянства України осіб зазначеної категорії.

28 січня поточного року Верховною Радою було прийнято Закон «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про громадянство України» щодо прийняття до громадянства України іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу в Збройних Силах України. Ним було унормоване питання прийняття до громадянства України іноземців та осіб без громадянства, які проходять службу в ЗСУ. Зокрема, скорочено термін безперервного проживання на законних підставах на території України з 5 до 3 років з моменту набрання чинності контракту про проходження військової служби у Збройних Силах.

У зв'язку з ухваленням зазначеного Закону і виникла необхідність внесення відповідних змін до Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства.

Змінами до Указу № 215 від 27 березня 2001 року визначається перелік документів, що подаються для прийняття до громадянства України особою, яка в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах.

У 2016 РОЦІ ЗАОЩАДЖЕНО БЛИЗЬКО 140 МЛН ГРИВЕНЬ НА ЗАКУПІВЛІ ПАЛИВНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Підкомітет реформ системи логістичного забезпечення та державних закупівель склав «План проведення заходів реформ за напрямком автоматизації логістичних процесів на період до 2020 року».

Опрацьовано алгоритми та схеми управління загальною системою логістичного забезпечення Збройних Сил України.

Окрім того, триває експеримент щодо здійснення закупівель за допомогою електронних майданчиків.

Торік завдяки електронним торгам вдалося заощадити майже 188 млн гривень.

У 2016 році заощаджено близько 140 млн гривень на закупівлі паливно-мастильних матеріалів.

Також, підкомітет реформ підготував проект Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення силових структур в особливий період та при особливому стані», повідомляє прес-служба МО України.

«...МИ ЧУЄМО, ЯК БОЙОВИКИ РОЗВАНТАЖУЮТЬ НА СТАНЦІЇ ВАЖКУ БОЙОВУ ТЕХНІКУ»

На «нульовому» взводному опорному пункті з назвою «Шахта», що за кілька кілометрів від Ясинуватої, нас зустрів молодший сержант з позивним «Німець» з 13-го мотопіхотного батальйону 58-ї окремої мотопіхотної бригади. Він тимчасово виконує обов'язки старшого на цьому ВОПі.

— Бачите, сьогодні зранку, як показилися, — каже «Німець», показуючи в напрямку, де щойно вибухали міни.

Сержант зручніше перехоплює старенький АК-74 з підствольником і вказує на дев'ятиповерховий будинок, який добре видно з нашої позиції.

— Це вони он туди «кладуть». Там у наших хлопців є позиція, яку вони утримують. А перед цією дев'ятиповерхівкою є так званий «дім Павлова», своєрідний щит, який при обстрілах й приймає на себе основну масу вогню бойовиків. Он добре видно розриви в тому районі. Але після того, як вони тут намагалися наступати і зазнали відчутних втрат, трохи заспокоїлися.

Звуки мінометних розривів починають віддалятися. Але їм на зміну приходить характерне торохкотіння великокаліберних кулеметів.

Вже котрий день бойовики б'ють по так званій «промисловій зоні» Авдіївки, намагаючись примусити українські підрозділи відійти у глиб міста, відтіснивши їх від важливої для них рокадної дороги Донецьк — Горлівка в районі прилеглої до «промзони» Ясинуватської розв'язки. Однак, попри значні зусилля відразу кількох бандформувань, які діють на цій ділянці фронту, українські підрозділи й донині не здали жодної позиції. Саме тому пересування військової техніки, озброєння та й самих бойовиків з Донецька на Горлівку цим шляхом майже припинилося.

«Джентельменський» набір, який вони при цьому використовують, для українських бійців вже досить звичний, але від цього не менш смертоносний — міномети обох

Кулеметник із позивним «Буквар» (ліворуч) та молодший сержант з позивним «Німець» боронять Україну на ВОПі в кількох кілометрах від Ясинуватої

основних калібрів (82-мм та 120-мм), різноманітні станкові гранатомети типу АГС-17 або СПГ-9 «Копьё», не кажучи вже про різноманітні кулемети та автоматичну стрілецьку зброю. А буває терористи виводять на вогневі позиції і щось важче — аж до 122-мм та 152-мм включно… або танки.

За певний час бойовики починають знову «кидатися» по позиціях наших військ у так званій «промзоні» Старої Авдіївки мінами, ще за кілька хвилин кілька мін падають ближче до нашого ВОПу. Однак бійці на «Шахті», здається, не надто цим переймаються. Нічого дивно в цьому немає. За плечима багатьох з них Дебальцеве, «світлодарська дуга», Зайцеве, Майорськ, тож вони неодноразово бували під обстрілами. До того ж як досвідчені воїни переднього краю вони досконало знають особливості стрільби зі 120-мм мінометів і цілком здатні своєчасно визначити, коли стріляють по них, а коли — по сусідній позиції, і сховатися в укриття.

Праворуч добре видно, як кілька бійців ВОПу, серед яких і кулеметник із позивним «Буквар», «про всяк випадок» займають добре облаштовані позиції. Відчувається, що цей кремезний чоловʼяга добре володіє своїм РПК-74 майже із такими ж натхненням і завзяттям, з якими він кожної вільної хвилини витрачає на читання будь-якої друкованої продукції, яка потрапляє йому до рук (за що, власне, й отримав такий позивний).

— У нас більш-менш сьогодні спокійно, а от сусідам, бачимо, доводиться «не солодко»…

«Німець» неквапливо вилазить на дах бетонної укріпленої споруди і показує рукою на південь:

— Ось, можете побачити північну окраїну Ясинуватої та й саму станцію «Ясинувата-сортувальна».

І дійсно, з передових позицій ВОПу «Шахта» навіть неозброєним оком добре видно вказані його командиром об'єкти, зокрема багатоповерхові будинки містечка Ясинувата. Більше того, з цієї позиції добре проглядається й значний відтинок траси, що проходить через Ясинуватську розв'язку на Донецьк із опорами ЛЕП, пофарбованими у синьо-жовті кольори, через що вони добре помітні на загальному сіро-коричневому тлі місцевості й є непоганими орієнтирами, у всіх сенсах цього слова...

«Німець» продовжує:

— Ми навіть чуємо, як бойовики час від часу розвантажують на станції важку бойову техніку на гусеницях. Чути характерний гуркіт її двигунів та ляскання її траків. А бува «сепари» і до нас цілеспрямовано добираються. Ось кілька днів тому в низині, в «зеленці», що просто перед ВОПом, засів ворожий снайпер, виціловав наших бійців на позиціях. Слава богу, ніхто не постраждав, але відчуття були не з приємних, коли стало очевидним, що по нас ведеться прицільний вогонь. Ситуація в зоні нашої відповідальності складна. Тож із настанням темної пори доби нам майже в повному складі доводиться займати позиції, адже саме в цей час бойовики зазвичай влаштовують свої великі «концерти».

До речі, саме перед позицією цього ВОПу знаходиться Донецька фільтрувальна станція, яка «прославилася» у ЗМІ завдяки неправдивим повідомленням сепаратистів, про нібито її захоплення українськими військами і наближення через це «екологічної катастрофи», а також селище Крута Балка, яке українські війська нібито штурмували майже два дні, а «захисники Новоросії мужньо її боронили».

Насправді ж ніхто ніяких станцій не захоплював і Круту Балку не штурмував.

Над Авдіївкою продовжує гуркотіти, над кварталами Старої Авдіївки здіймаються декілька стовпів чорного диму, додаючи до місцевого пейзажу, над яким домінує сіра та похмура громадина місцевого коксохімічного комбінату, додаткових «воєнних штрихів».

Ще один день на передовій у районі Авдіївки добігає кінця, незабаром згуснуть сутінки, і настане час готуватися «Німцю» і його товаришам-підлеглим до чергової «спекотної ночі»…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

У КУРСАНТІВ ВИПУСКНОГО КУРСУ ХУПС НАЛІТ ВІД 90 ДО 170 ГОДИН

Це в рази більше середнього нальоту випускників цього вишу попередніх років

Уповнад 80 курсантів випускного курсу льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба триває льотна практика — заключний етап опанування фаху військового льотчика.

Ранкове повітря надзвичайно прозоре, аеродром ще не наповнився розміреним урчанням клопітливих заправників, гулом реактивних двигунів та голосами льотчиків. Під світанковим сонцем виблискують інеєм крила бойових літаків та сизо куриться повітря над злітною смугою.

Майбутні офіцери-авіатори проходитимуть льотну практику до початку літа як на аеродромі навчально-авіаційної бригади, що розташована в Чугуєві, так і на летовищах інших авіаційних частин і з'єднань у різних регіонах нашої держави. Розподіл курсантів за місцями проходження практики відбувався відповідно до спеціальності та з урахуваннями майбутніх місць проходження служби.

Поки курсанти отримують передпольотні рекомендації, ми спілкуємось з начальником льотного факультету льотчиком I класу полковником Валерієм Єрошенком.

— Відмінністю цього курсу від усіх попередніх є те, що вперше за історію навчання у закладі курсанти пересіли з навчальних літаків на бойові ще під час навчання у військовому виші, — розповідає полковник Валерій Єрошенко. — Тобто під час льотної практики впродовж двох місяців майбутні офіцери-льотчики виконують польотні завдання на літаках Су-25, МіГ-29, Ан-26 та вертольотах Мі-8, Мі-24.

Майбутні офіцери-авіатори проходять льотну практику

Під час уточнення польотних завдань

Штурмовик успішно завершив політ

ПІД ЧАС ЛЬОТНОЇ ПРАКТИКИ МАЙБУТНІ ОФІЦЕРИ-ЛЬОТЧИКИ ВИКОНУЮТЬ ПОЛЬОТНІ ЗАВДАННЯ НА ЛІТАКАХ СУ-25, МІГ-29, АН-26 ТА ВЕРТОЛЬОТАХ МІ-8, МІ-24

До бесіди приєднався начальник університету військовий льотчик I класу генерал-майор Андрій Алімпієв. Він, зокрема, наголосив, що підготовка військових льотчиків потребує найбільше коштів у порівнянні з підготовкою офіцерів інших спеціальностей. Водночас цьогорічні випускники вже мають в активі значний досвід польотів.

— Так, середній наліт майбутніх льотчиків-винищувачів уже становить майже 170 годин, льотчиків транспортної авіації — 90, штурманів — 130 та вертольотчиків — понад 30 годин. У порівнянні з випусками минулих років ці показники збільшилися на 30–50%, — зазначив Андрій Миколайович.

У порівнянні з тривалим періодом історії наших Збройних Сил, коли військо фінансувалося за залишковим принципом, з профільного військового університету випускали лейтенантів із нальотом у декілька годин, а наліт багатьох офіцерів-льотчиків у бойових частинах не перевищував 50 годин, наведені нинішнім начальником ХУПС цифри оцінюються як значний прорив у підготовці військових авіаторів. Це підтвердження величезних змін у ставленні держави до розвитку Збройних Сил.

Разом із командиром бригади військовим льотчиком першого класу полковником Геннадієм Дубовиком ми спостерігаємо, як злітають у небо гвинтокрили Мі-8.

— Перед початком виконання тренувальних польотів курсанти випускного курсу льотного факультету ХУПС пройшли наземну підготовку, виконали обов'язкові стрибки з парашутом та відпрацювали польотні завдання з льотчиками-інструкторами авіаційного з'єднання, — розповідає полковник Дубовик. — Для проведення практичних занять з «кожедубівцями» у військових частинах заздалегідь ретельно готувалися.

Разом із майбутніми офіцерами-льотчиками постійно знаходяться досвідчені інструктори авіаційної бригади та викладачі льотного факультету університету, які уважно стежать і всебічно допомагають у професійному становленні нового покоління військових авіаторів. Вони називають кращих цьогорічних випускників ХУПСу — солдати Микола Любарець, Богдан Ляшенко та Олександр Борис.

Інші їхні однокурсники для проходження льотної практики відряджені до Спеціалізованого центру бойової підготовки авіаційних фахівців у Миколаєві.

Серед перших у миколаївське небо підіймає МіГ-29 один з кращих курсантів підрозділу, командир навчальної групи винищувачів сержант Вадим Ворошилов. Після польоту Вадим трохи розповів про себе.

— Я з дитинства мріяв бути військовим льотчиком. Остаточно я утвердився у своєму бажанні стати військовим пілотом під час першого самостійного польоту. Адже це така ж визначна подія в житті льотчика, як і день його народження.

Щоб стати військовим льотчиком, справжнім професіоналом своєї справи, недостатньо лише твердих знань та відпрацьованих до автоматизму навичок. Льотчик має мати належну мотивацію, особливий стрижень, який можна помітити за яскравим блиском в очах українських військових авіаторів. І цей блиск я помітив у очах сержанта Максима Устименка, солдатів Олексія Меся, Ростислава Лазаренка, Богдана Чорного, Миколи Любарця. Ці хлопці — нове покоління наших військових льотчиків.

— Бути льотчиком-винищувачем, продовжувачем славних традицій попередніх поколінь льотчиків для мене велика честь, — з гордістю розповів курсант Олексій Месь.

Під вечір порожніє аеродром, насамкінець начальник льотного факультету розповів мені ще один цікавий факт.

— У межах цьогорічної льотної практики внесено зміни до програми навчання курсантів за спеціалізацією «Бойове управління польотами авіації», яка в попередні роки була суттєво скорочена, ознайомлювальні польоти не проводилися понад 20 років. Тож фактично було втрачено напрям підготовки курсантів як передових авіанавідників, — повідомив полковник Валерій Єрошенко. — Нині у практичну підготовку цих фахівців внесені серйозні корективи. Зокрема, прийнято рішення проводити при виконанні польотів на підвищення класної кваліфікації льотного складу ознайомлювальні польоти курсантів цієї спеціалізації на літаку Л-39 «Альбатрос» задля відчуття ними фізіологічного впливу на льотчика-винищувача при виконанні ним різних фігур простого та складного пілотажу.

Словом, підготовка військових льотчиків українського ґатунку виходить на якісно новий рівень.

Олег ПЛАКСІЙ

Початок на 1-й стор.

Проблеми на Донбасі необхідно розв'язувати із врахуванням особливості місцевого населення

ГРУПИ «СІМІС» СТВОРЯТЬ У КОЖНІЙ БРИГАДІ

На сьогодні у зоні АТО працює 14 груп та два об'єднані центри цивільно-військового співробітництва (англ. CIMIC), які надають реальну допомогу найбільш постраждалому населенню, чим завойовують довіру до українського солдата

Гібридна війна — це прагнення однієї держави підпорядкувати собі іншу за допомогою політичних, економічних, інформаційних та військових інструментів. Саме тому на переконання експертів в умовах ведення такої війни бойові дії не є головним інструментом. Особливої значущості набули інформаційні операції та інші важелі впливу. Завдяки швидкості поширення інформації світом вона перетворилася не лише на товар, а й на зброю. Іншими словами — це прагнення не знищити мільйони людей, а залякати й деморалізувати їх, впливати на їхню свідомість.

Тому в сучасних війнах роль підрозділів цивільно-військового співробітництва (ЦВС) важко переоцінити.

У Збройних Силах України Управління цивільно-військового співробітництва створене лише рік тому. А які результати роботи його підрозділів?

Сьогодні мешканці багатьох звільнених від бойовиків населених пунктів на Донбасі благають українських військових не залишати свої позиції. І в тому, як змінюється свідомість тамтешніх мешканців, є чимала заслуга саме підрозділів ЦВС. Свого часу завдяки роз'яснювальній роботі фахівців ЦВС вдалося запобігти випадкам блокування підрозділів ЗС України місцевими мешканцями, що мали місце на початку проведення АТО.

За словами фахівців Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України, організація взаємодії з місцевими органами виконавчої влади, міжнародними та громадськими організаціями, цивільним населенням є одним із ключових завдань цивільно-військового співробітництва на початковій стадії оперативного планування та подальшого проведення військових операцій.

Іншими словами, робота цих підрозділів спрямована на отримання довіри та підтримки з боку цивільного населення.

— Завдяки налагодженій системі взаємодії з нашими партнерами із міжнародних організацій підрозділи СІМІС передали місцевому населенню в зоні АТО близько 2 тисяч тонн гуманітарних вантажів, — зазначив під час нещодавньої Міжнародної конференції «Цивільно-військове співробітництво: проблеми і перспективи в контексті кризи на Донбасі» начальник Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України полковник Олексій Ноздрачов. — Насамперед це продукти харчування, медикаменти, засоби особистої гігієни. Передусім йдеться про допомогу від ООН та Міжнародного комітету Червоного Хреста, що спрямовується в населені пункти Станично-Луганського та Мар'їнського районів. Також у Гранітне, Волноваху, Попасну та практично всі інші населені пункти, розташовані вздовж лінії зіткнення. Активно реалізовуються проекти з відновлення інфраструктури постраждалих населених пунктів, зокрема системи електропостачання та газопроводу в окремих районах зони АТО. Окрім цього, ведеться активна роз'яснювальна робота як серед представників місцевої влади, так і серед місцевого населення різних вікових категорій. У школах, інтернатах та інших навчальних закладах Донецької та Луганської областей проводяться заняття з мінної безпеки, роз'яснюються особливості діяльності Збройних Сил України у встановлені миру в постраждалих регіонах Донбасу тощо.

ПІДРОЗДІЛИ ЦВС ПЕРЕДАЛИ МІСЦЕВОМУ НАСЕЛЕННЮ В ЗОНІ АТО БЛИЗЬКО 2 ТИСЯЧ ТОНН ГУМАНІТАРНИХ ВАНТАЖІВ

Окрім вищеназваного, офіцери ЦВС виконують і специфічні завдання, зокрема надають підтримку військово-цивільним адміністраціям, займаються пошуком та ексгумацією тіл загиблих на окупованих територіях, контрпропагандою, поверненням військовослужбовців ЗС України, які утримуються незаконними збройними формуваннями.

— Антитерористична операція на Сході України показала, що в сучасних умовах необхідно обов'язково враховувати соціальні, політичні, культурні, релігійні, економічні та гуманітарні фактори під час планування та проведення військових операцій, — зазначає полковник Олексій Ноздрачов. — Нові методики та нормативно правова база для розвитку системи СІМІС у подальшій діяльності ЗС України в сфері гуманітарної допомоги на 2017–18 роки напрацьовуються з урахуванням особливостей цього регіону.

У найближчій перспективі підрозділи ЦВС спільно з міжнародними організаціями, які нарощують свою присутність у місцях проведення АТО, відчутно додадуть потужностей проектам з відновлення житлових приміщень та інфраструктур зруйнованих населених пунктів. Зокрема йдеться про забезпечення будівельними матеріалами для відновлення будинків та критичної інфраструктури, електрозабезпечення, водота газопостачання тощо.

На сьогодні у районі зіткнення працюють 14 груп та два об'єднані центри цивільно-військового співробітництва в Маріуполі та Сєвєродонецьку. У подальшому кількість фахівців планується збільшувати. Якщо зараз відповідні групи СІМІС є у кожному оперативному командуванні, то планується забезпечити такими фахівцями командування кожної бригади.

— Використовуючи інструмент цивільно-військового співробітництва, командири бригад зможуть ефективно координувати щоденну діяльність свого з'єднання з органами місцевої влади та цивільним населенням. Насамперед йдеться про інформування та ведення роз'яснювальної роботи, а також решту заходів, що необхідні для організації співробітництва цивільного сектору та підрозділів Збройних Сил України.

Вадим КОВАЛЬОВ

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Андрій Бузаров, експерт з міжнародних та правових питань, політолог:

Протистояння на Донбасі має свої особливості, однією з яких є менталітет цього регіону. Він є особливим та не схожий на менталітет населення сусідніх з ним областей. І на це є свої пояснення. Проте так склалося історично і необхідно це враховувати. Тому нав'язувати те, що непритаманно та нехарактерно цьому регіону, буде помилкою. Також необхідно враховувати питання мови. Адже якщо населення розмовляє російською мовою, то це ні в якому разі не означає, що воно антиукраїнське.

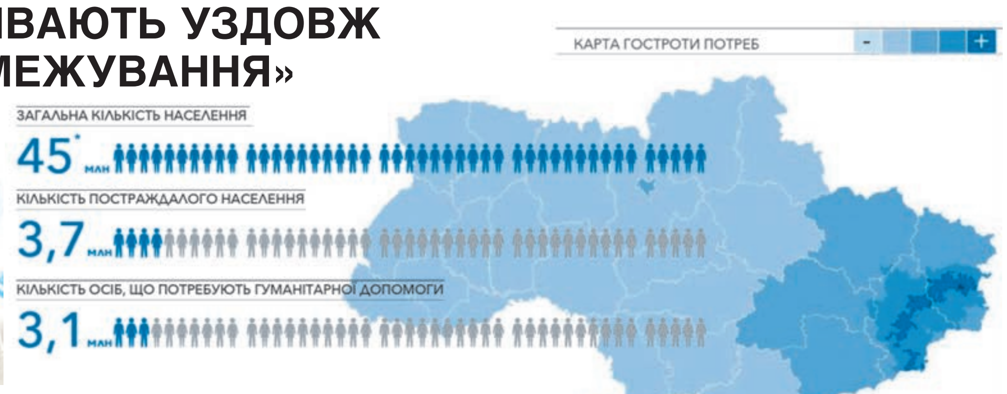
Отже, проблеми на Донбасі необхідно розв'язувати із урахуванням особливості місцевого населення і спеціально створені для цього структури ЗС України у роботі з місцевим населенням сьогодні зважають на це.

***CIMIC** — англ. Civil-Military Cooperation — Цивільно-військове співробітництво*

У процесі створення та налагодження системи ЦВС у ЗС України були запозичені досвід та напрацювання, які мають Канада, Нідерланди та Королівство Данія. Саме вони є законодавцями стандартів цивільно-військового співробітництва НАТО. Їхній досвід в Іраку, Афганістані та країнах Африки виявився дуже цінним та являє собою чіткий, відпрацьований механізм взаємодії військової та цивільної компоненти під час збройного конфлікту.

НАЙБІЛЬШ ГОСТРІ ПОТРЕБИ МАЮТЬ ТІ ГРОМАДИ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ УЗДОВЖ «ЛІНІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ»

Особливе занепокоєння гуманітарного співтовариства викликають 800 тис. людей, які проживають уздовж «лінії розмежування», з них 200 тис. — на підконтрольних уряду територіях (ПУТ), а решта — на непідконтрольних уряду територіях (НПУТ). Про це зазначила під час Міжнародної конференції «Цивільно-військове співробітництво: проблеми і перспективи в контексті кризи на Донбасі» керівник Офісу ООН для координації гуманітарних справ в Україні Барбара Манці. За її словами, саме в цих районах цивільні особи безпосередньо страждають від конфлікту через проблеми з безпекою, обмеження пересування, втрати засобів до існування, відсутність верховенства закону, проблеми із захистом та обмежений доступ до основних послуг.

Бойове хрещення Олександр Єрощенко отримав під Слов'янськом

«ЗАВДЯКИ ВАШОМУ СИНУ Я ЗАЛИШИВСЯ ЖИВИМ»

За рік після загибелі Олександра Єрощенка до його матері зателефонував військовий, який був поруч з її сином в останньому для нього бою

Для Наталії Дубчак цей дзвінок став як несподіваним, так і довгоочікуваним.

— Ало, Наталіє Іванівно?

— Так. Слухаю.

— Вам телефонує Володимир Вовченко. Я той самий солдат, що останнім бачив вашого Сашка живим. Під Дебальцевим ми тоді разом відбивали атаку сепарів. І саме завдяки йому в тому бою я залишився живим…

***

Наталія Іванівна не стримувала сліз. Знайшовся! За рік після загибелі сина знайшовся той хлопчина, що разом із її Сашком вів нерівний бій з підступним ворогом на околицях Дебальцевого. Як вона чекала на цей дзвінок! Як молила Бога, щоб побратим її сина залишився живий…

Наталія Дубчак самотужки виховувала двох синів — Олександра і Павла. Майже одночасно із розпадом Радянського Союзу вона розлучилася в Балтійську з чоловіком, військовим моряком, і з малими дітьми повернулася в Україну. Життя, як то кажуть, довелося починати з нуля, хоча й отримувала постійну допомогу батьків-киян.

Сама влаштувалася на службу до однієї з військових частин Київського гарнізону, а діти пішли до української школи.

Сашко як старший змалечку відчував відповідальність за меншого брата і в усьому допомагав матері. Ріс чуйним, ввічливим і небайдужим до чужої біди, добре знав, що таке справжня дружба і цінував її. А ще надзвичайно любив життя з його раптовими проблемами, несподіваними радощами та невідомим майбутнім.

Олександр поспішав жити цікаво, без умовностей та віртуальностей, без фальші та ретуші, намагаючись проявити себе всюди. Неначе відчував, що йому відміряно не дуже багато.

Народившись у військовій родині, він теж мріяв про армійську кар'єру. Але під час проходження першої медичної комісії у військкоматі висновок лікарів був, наче вирок: «Викривлення хребта. До служби непридатний». Та все ж юнакові вдалося умовити медиків та отримати «добро» на строкову службу. Після строкової він підписав контракт, не уявляючи себе поза армією. Одружився, народилася донечка Анюта, турбот побільшало. Олександр двічі намагався вступити до військових вишів, але кожного разу лікарі були непохитні щодо суворого діагнозу.

Одночасно зі службою за контрактом Олександр здобув вищу освіту, навчаючись на історичному факультеті столичного університету. А по закінченні по-справжньому захопився історією Української повстанської армії. Єрощенко викладав історію у школі й підробляв охоронцем, працював науковим співробітником музею і навіть спробував себе лектором в Університеті українознавства. Розпочав роботу над кандидатською дисертацією…

Та війна на Сході країни перекреслила всі його мрії і плани. Майже з Майдану, який він палко сприйняв, Олександр записався до батальйону Національної гвардії.

— Я його підтримала, — розповідає Наталія Іванівна, яка прослужила 20 років у Збройних Силах. — Розуміла його нестримне бажання захищати Батьківщину.

Бойове хрещення Олександр отримав під Слов'янськом, супроводжуючи колони техніки та на блокпостах. А матері повідомляв, що йому «не пощастило», тож разом із товаришами цілими днями розвантажує продовольчі пайки, речове майно та тилове обладнання.

— Він мене дуже оберігав, — продовжує розповідь Наталія Дубчак. — Під час обстрілів не телефонував. Але щоб я не хвилювалася, дзвонив молодшому сину Павлу і просив передати мені, що в нього все гаразд.

Радощам матері не було меж, коли добровольчий батальйон Нацгвардії повернувся на ротацію. Та Сашко й не думав відсиджуватися вдома. З третьої спроби він все ж потрапив до одного з підрозділів 95-ї окремої аеромобільної бригади.

— Він дуже пишався, що перевівся в нашу бригаду, — згадує десантник Володимир Зубань. — Сашко швидко освоївся в нашому колективі й став по-справжньому своїм.

Підставити плече товаришу у важку хвилину, поділитися останньою банкою тушонки, підтримати жартом засмученого бійця — це було в правилах Єрощенка.

Якось до десантників завітали журналісти одного з провідних телеканалів. Їх вразили дійсно спартанські умови, в яких на передовій перебували бійці 95-ки. Проте бійці на скаржилися.

— Ми тут не дуже переймаємося відсутністю комфорту, — відповів тоді Сашко кореспондентам. — Я готовий по вуха стояти в багнюці й захищати Україну. Бо це — моя земля.

А за кілька днів відбувся останній для десантника Єрощенка бій. Бій за свою землю. Той фатальний день на околицях Дебальцевого розпочався надзвичайною тишею. Олександр змінився зі спостережного поста і повернувся в розташування підрозділу на відпочинок. У кімнаті помітив бійця з батальйону «Кривбас».

— Голодний? — запитав Єрощенко.

— Та ні, — відповів «кривбасівець».

— По очах бачу, що зголоднів, — наполягав Сашко.

Доїсти консерви вони не встигли. Десь поруч пролунали постріли. Хлопці вибігли удвох на тріскотню автоматних черг і помітили біля гаражів ворожу групу автоматників.

— Їх п'ятеро, — прошепотів Єрощенко. — Ти заходь праворуч, а я їх тут зустріну.

ОЛЕКСАНДР ПОСПІШАВ ЖИТИ ЦІКАВО, БЕЗ УМОВНОСТЕЙ ТА ВІРТУАЛЬНОСТЕЙ, БЕЗ ФАЛЬШІ ТА РЕТУШІ, НАМАГАЮЧИСЬ ПРОЯВИТИ СЕБЕ ВСЮДИ. НЕНАЧЕ ВІДЧУВАВ, ЩО ЙОМУ ВІДМІРЯНО НЕ ДУЖЕ БАГАТО

Зав'язався запеклий бій. Терористи боєприпасів не шкодували, в хід йшли гранати, працював ворожий снайпер. Олександр відстрілювався до останнього подиху. Уже смертельно пораненого, його з-під обстрілу витягнув товариш…

Гірко ридала мати Наталія, отримавши страшну звістку про загибель сина, непрочитаним залишився лист, що написала татові донечка Анюта.

***

— Наталіє Іванівно, ваш син у тому бою вчинив, як справжній десантник, — голос Володимира Вовченка тремтів від напруження. — Він своїм життям врятував моє. А минулого місяця в мене народився син. Я Сашка ніколи не забуду. Чуєте? Ніколи…

— Дякую, що зателефонував, — перервала співрозмовника Наталія Іванівна. — У мене до тебе, Володя, прохання. Можна відтепер я і тебе вважатиму своїм сином?..

— Згоден... — схвильовано відповів Володимир.

Олександр ТЕРЕВЕРКО

НА ДОПИТИ ДО ФЕЕСБЕШНИКІВ НАШИХ ХЛОПЦІВ ДОСТАВЛЯЛИ НАВІТЬ ІЗ РЕАНІМАЦІЇ

Капітан Олександр Моржецький розповів, як у липні 2014 року росіяни «лікували» поранених українських бійців

У липні 2014 ротні опорні пункти батальйону старшого лейтенанта Олександра Моржецького, який тоді обіймав посаду начальника зв'язку батальйону 72-ї бригади, були розбиті потужними обстрілами. Підрозділ отримав завдання висунутися в новий район.

— Під час руху колони ми з'їхали з асфальту в лісосмугу, щоб далі рухатися полем, і тут у мене в голові ніби щось дзенькнуло. Вибуху не чув, удару також. До тями прийшов на землі, метрів за двадцять від машини. Дивлюся, кабіна мого «шишарика» (ГАЗ-66. — Авт.) розбита. Нікого з тих, хто їхав у машині, я не бачив. Вантажівка горіла. Я згадав, що в її кузові ящики з боєприпасами. Далеко попереду помітив пилюку від колони. Спочатку болю не відчував, були ускладнення з диханням, носом йшла кров, підборіддя роздроблене, в роті повно крові. Обмацав себе — начебто цілий. Спробував встати, а йти не можу, кілька разів піднімався і падав. Це вже пізніше я дізнався, що в мене роздріблення гомілковостопного суглобу в двох місцях. А ще черепно-мозкова травма, контузія, забій черевної порожнини й тулуба, поранення обличчя й стегна…

За кілька хвилин Олександр усвідомив, що летять осколки від гранат з палаючої машини.

— Коли відповзав від машини, найбільше боявся, щоб мене не зачепили осколки, що неподалік зрізали кущі, — згадує офіцер.

У голові думка думку побивала. Чи загине він зараз і як це сприйме його дружина, чи вистачить патронів у пістолеті, куди всі з машини поділися, як дістатися до своїх...

Повідомити про те, що сталося, Олександр не міг. Радіостанція була розбита, з розламаного корпусу на дротиках висів динамік. Проте на прийом вона працювала, тому що за деякий час з подивом почув, як хтось доповідав, що машина зв'язківців підірвалася: "Трьохсотих" забрали, решта скоріше за все, «двохсоті»! «Де «Морж» (позивний Олександра. — Авт.)» «Він був у кабіні, кабіна розтрощена, його ніде немає».

— Як «немає», — подумав я! Я тут, живий! — згадує Олександр свої відчуття. — Обшукав кишені. Телефон, на диво, вцілів! Я зателефонував і невдовзі мене знайшли, відвезли на околицю Червонопартизанська, поклали на ноші під деревами. Водій нашого авто загинув, решта, хто був тоді в ГАЗ-66, отримали поранення й опіки, а кулеметник, який сидів на колесі між кабіною й кузовом, не отримав жодної подряпини!

Невдовзі ворог знову почав потужно обстрілювати підрозділи бригади. Комбат зібрав нараду, було вирішено прориватись на захід — до своїх. Але постало питання, що робити з важкопораненими. Взяти їх із собою — невідомо, як розвиватиметься подальша ситуація, чи витримають вони транспортування. Просили вертоліт для їхньої евакуації. Згодом надійшла інформація, що його не буде.

Капітан Олександр Моржецький

— Словом, варіантів було небагато, один не кращий за інший, — пригадує Олександр. — У підсумку звернулися до наших прикордонників, щоб ті домовилися з російською стороною відправити поранених у лікарню на території РФ. Під вечір поранених відправили на КПП «Гуково».

Коли машина проїжджала прикордонний перехід, там вже зібралась ціла юрба — російські прикордонники й військові, до зубів озброєні, репортери російських телеканалів та волаюча зграя цивільних, які на камери кидалися в українців камінням і кричали: «Карателі, вбивці!». Словом, типовий сценарій російського агітпропу.

КОЛИ ЗА УКРАЇНЦІВ ВЗЯЛИСЬ РОСІЙСЬКІ СИЛОВИКИ, ДЛЯ СПІЛКУВАННЯ ВОНИ ВИБРАЛИ ЧАС З ВЕЧОРА ДО РАНКУ

У лікарні російського Гуково лікарі, хоч і дивились скоса на наших військових, проте роботу свою робили. Поруч з українцями лежали поранені російські військові та бойовики. Біля кожної палати стояв озброєний військовий.

— Ми зустрічалися з нашими противниками в туалеті. Мовчки стояли і курили, в розмови намагались не вступати.

А надвечір, після того, як медики надали необхідну допомогу, за українців взялись російські силовики. Для спілкування вони вибрали час з вечора до ранку.

— Прикордонники лише опитали нас, хто ми, звідки, за яких умов потрапили на територію Росії. Не дуже багатослівними були й військові, вони цікавились номерами частин, дислокацією, чисельністю, тобто стандартними питаннями, — продовжує офіцер. — А от феесбешники та представники Слідчого комітету РФ «старались» особливо. На їхні допити доставляли хлопців навіть з реанімації. Ті, хто з ФСБ, були зовні ввічливими, в костюмах з краватками і запахом одеколону. Але від них віддавало небезпекою. Одній й ті ж запитання, а їх були десятки, ставилися по кілька разів у різних варіантах. Тим, хто потребував знеболення, не дозволяли робити уколи, доки не закінчиться допит. Їх цікавило все — прізвища офіцерів, позивні й радіочастоти, наші завдання, буквально все. А оскільки я був єдиним офіцером та ще й зв'язківцем, допитували мене довго. Уникнути необхідності відповідати вдавалось завдяки перебинтованій щелепі, мовляв, говорити не можу. А щоб не писати рукою, сказав, що почуваюся погано. А коли насильно дали ручку, взяв її у праву руку (Олександр — шульга) і продемонстрував «почерк пораненого». Почали кричати, обіцяли відправити в палату до «ополченців» на бесіду, але так нічого цікавого для себе й не почули.

Після того, як допит закінчився, в туалеті, закурюючи сигарету, офіцер згадав, що в його кишенях лежать картки з ключами шифрування до апаратури зв'язку та робоча флешка, де було чимало даних, якими так цікавились феесбешники.

— Картки я заховав під гіпсом на нозі, а флешку спустив в унітаз, — говорить Олександр.

Допитів більше не було. Наступного дня до наших бійців приїхав український консул, з його мобільного Олександр та інші змогли зателефонуватити додому.

Згодом українців доставили в іншу російську лікарню, ще за десять днів — у Ростов-на-Дону. Звідти літаком — в Одесу.

Лікарі та дружина Олена змогли повернути його до повноцінного життя. Сьогодні капітан Моржецький продовжує службу в навчальному центрі при київському Військовому інституті телекомунікацій та інформаційних технологій, де займається перепідготовкою мобілізованих офіцерів. Залишились у минулому страшні обстріли, безсонні ночі, коли постійно вглядаєшся в горизонт в очікуванні російських ракет з «Ураганів» та «Градів».

Роман ТУРОВЕЦЬ

ЛЮДИ, ЯКІ ВІДДАЛИ ЧАСТИНУ СВОГО ЖИТТЯ ВІЙСЬКОВІЙ СЛУЖБІ ПОТРЕБУЮТЬ ПІДТРИМКИ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

На Львівщині відбувся урочистий випуск слухачів безкоштовних курсів за фінансування НАТО «Менеджер безпеки бізнесу».

Менеджер програми НАТО-Україна Крістофер Штаудт висловив переконання в тому, що отримані знання допоможуть випускникам знайти гідне місце роботи в цивільному житті.

— Наша програма функціонує вже близько 16 років і є досить успішною у вашій країні. Лише у співпраці із Західним регіональним центром перепідготовки ми перенавчили на мирні професії понад 1250 громадян, — повідомив він.

Аналізуючи інформацію, як складається кар'єра випускників курсів на цивільному ринку праці, організатори в подальшому використовують її під час планування наступних курсів у різних областях України, повідомляє Управління преси та комунікації МО України.

Свідоцтва державного зразка, міжнародні сертифікати та посвідчення Державної служби охорони при МВС України (УДСО) отримали слухачі, які впродовж 350 годин опановували низку загальних та спеціальних дисциплін.

У межах робочої поїздки менеджер програми НАТО-Україна Крістофер Штаудт, виконавчий керівник програми НАТО-Україна Олександра Огороднікова та представники Центру перепідготовки також взяли участь у відкритті 350-годинного курсу «Менеджер малого бізнесу» у Волинській області.

В навчанні під проводом фахівців з Львівського інституту Міжрегіональної академії управління персоналом та Володимир-Волинського навчально-консультаційного центру НУ «Львівська політехніка» візьмуть слухачі, які виявили бажання отримати знання в галузі підприємницької діяльності. За три місяці вони ознайомляться з основами менеджменту та теорією організацій, вивчать аспекти трудового та господарського права, економіки підприємств, маркетингу, основ бізнес-планування тощо.

Довідка. З 1997 року Західним регіональним центром перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, перепідготовлено близько 3500 військовослужбовці, понад 2040 з них працевлаштовані. За цей час у центрі пройшли перепідготовку за програмами НАТО, ОБСЄ та за бюджетні кошти 149 груп військовослужбовців у містах Броди, Володимир-Волинський, Дрогобич, Золочів, Луцьк, Львів, Мукачеве, Рівне, Самбір, Стрий, Ужгород, Червоноград, Чернівці та Яворів.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ ЗА ДЕМОБІЛІЗАЦІЄЮ

25 березня 2016 року Президент України Петро Порошенко підписав Указ про звільнення в запас військовослужбовців, призваних під час четвертої хвилі часткової мобілізації. 29 березня, з моменту опублікування в газеті «Урядовий кур'єр», він набув чинності. Тому невдовзі, протягом березня-квітня, 45 тисяч військових повернуться додому.
З огляду на те, що нині більшість запитань з редакційної пошти стосуються соціальної тематики та на актуальність цієї теми для тих, хто найближчим часом планує звільнитися за демобілізацією, редакція газети підготувала законодавчу добірку соціальних прав і гарантій, які держава надає учасникам бойових дій, та поради юристів, як їх отримати.

Водій рядовий Вадим Васильєв (ліворуч) і кулеметник БТР старший солдат Леонід Гурчак рік прослужили разом в одній з частин в зоні АТО. Незабаром вони повернуться додому, але спільну службу запам'ятають назавжди...

ЯКЕ ІНВЕНТАРНЕ МАЙНО ПОТРІБНО ЗДАВАТИ

Згідно з Постановою КМУ від 28.10.2004 року №1444 «Про речове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань…» (із змінами) під час звільнення військовослужбовець повинен здати інвентарні предмети речового майна (засоби індивідуального захисту (шолом, бронежилет), мішок спальний, каремат, плащ-намет, флягу, казанок, рушники, постільні предмети тощо).

ВИ МАЄТЕ ПРАВО НА ОДНОРАЗОВУ ГРОШОВУ ДОПОМОГУ

Порядок та умови виплати одноразової грошової допомоги в разі звільнення військовослужбовцям, призваним на військову службу у зв'язку з мобілізацією, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 460.

Так, згідно з вимогами пункту першого військовослужбовцям, які були призвані на військову службу в зв'язку з мобілізацією та звільняються зі служби після прийняття рішення про демобілізацію (крім військовослужбовців строкової військової служби), виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 4 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний місяць служби, але не менше ніж 25 відсотків місячного грошового забезпечення. Допомога виплачується з розрахунку місячного грошового забезпечення (без урахування винагород), на яке має право військовослужбовець на день звільнення.

Слід зазначити, що військовослужбовцям у разі звільнення з військової служби за службовою невідповідністю, у зв'язку з позбавленням військового звання, у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, допомога не виплачується.

ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ СТАТУСУ УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ

Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції або забезпеченні її проведення, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413 (зі змінами).

Відповідно до вказаного Порядку військовослужбовцям, які брали безпосередню участь у антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах проведення антитерористичної операції, і яким на день виключення зі списків особового складу військової частини не наданий статус учасника бойових дій, видається комплект документів, необхідних для надання цього статусу через військові комісаріати, де вони будуть перебувати на військовому обліку, для надання їх до комісій обласних військових комісаріатів, Київського міського військового комісаріату.

Такими документами є:

а) довідка (оригінал) про безпосередню участь особи в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України;

б) документи, які є підставою для видачі довідки про безпосередню участь особи в АТО, зокрема витяги з наказів, директив, розпоряджень, посвідчень про відрядження, журналів бойових дій, бойових донесень, книг нарядів, графіків несення служби тощо.

ПІЛЬГИ ДЛЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

Пільги учасникам бойових дій надаються відповідно до статті 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Серед них, зокрема, такі:

75-відсоткова знижка квартирної плати та вартості комунальних послуг, яка надається учасникам бойових дій та членам їхніх сімей, що проживають разом з ними; позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів та абонентна плата за користування телефоном у розмірі 50 відсотків;

безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості; безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) або один раз на рік (туди й назад) з 50-відсотковою знижкою залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом;

безплатне одержання лікарських засобів за рецептами лікарів, першочергове безплатне зубопротезування, забезпечення санаторно-курортним лікуванням; першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах та першочергова госпіталізація; виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 процентів середньої заробітної плати;

використання чергової щорічної відпустки у зручний час, а також одержання додаткової відпустки строком до двох тижнів на рік; переважне право на залишення на роботі при скороченні штату організації;

першочергове забезпечення жилою площею. Учасники бойових дій, які дістали поранення, контузію або каліцтво, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік;

першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, одержання позики на будівництво з погашенням її протягом 10 років, починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва;

першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, стоянок для транспортних засобів та їхнє технічне обслуговування;

щорічна разова грошова допомога до 5 травня (у 2016 році — 920 гривень).

Відповідно до статей 10 та 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» відповідні пільги отримують також особи, на яких поширюється чинність зазначеного Закону, до яких належать, зокрема:

сім'ї військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час виконання обов'язків військової служби, а також внаслідок захворювання, одержаного в період проходження військової служби;

дружини (чоловіки) померлих учасників бойових дій та визнаних за життя інвалідами, які не одружилися вдруге;

діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною формою навчання у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах.

ЯК УЧАСНИКУ АТО ОТРИМАТИ ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

Законом «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасникам бойових дій та інвалідам війни, особам (сім'ї загиблих), на яких поширюється чинність Закону, передбачено надання пільги у вигляді першочергового відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва.

Порядок надання цих земельних ділянок визначений Земельним кодексом України (далі за текстом — ЗКУ).

Відповідно до ч.1 ст. 121 ЗКУ визначено, що громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок: для ведення фермерського господарства, для ведення особистого селянського господарства, для ведення садівництва, для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд, для індивідуального дачного будівництва, для будівництва індивідуальних гаражів.

Земельні ділянки можуть бути надані в таких розмірах:

для ведення садівництва — не більше 0,12 га;

для ведення особистого селянського господарства — не більше 2,0 га;

для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) у селах — не більше 0,25 га, в селищах — не більше 0,15 га, в містах — не більше 0,10 га;

для індивідуального дачного будівництва — не більше 0,10 гектара.

Для отримання землі учаснику бойових дій спочатку необхідно прийняти рішення, де саме він хоче отримати ділянку (це не залежить від місця його реєстрації). Далі особи подають заяву до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування. До заяви додається копія паспорту, ідентифікаційного коду та посвідчення УБД.

Відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність, розглядає клопотання в місячний строк і дає дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або надає мотивовану відмову стосовно його надання.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки розробляється за замовленням громадян суб'єктам господарювання, що є виконавцями робіт із землеустрою згідно із законом, у строки, що обумовлюються угодою сторін.

Розроблений проект землеустрою підлягає обов'язковому погодженню з територіальним органом Держземагентства України, а в разі розташування земельної ділянки в межах населеного пункту або земельної ділянки за межами населеного пункту, на якій планується розташування об'єкта будівництва, — із структурними підрозділами районних державних адміністрацій у сфері містобудування та архітектури.

Після погодження проекту землеустрою громадянину необхідно звернутися до державного кадастрового реєстратора за місцем розташування земельної ділянки із заявою про проведення державної реєстрації земельної ділянки та надання витягу про земельну ділянку з Державного земельного кадастру.

Відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки, у двотижневий строк з дня отримання погодженого проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки (а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землевпорядної документації згідно із законом — після отримання позитивного висновку такої експертизи) приймає рішення про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання її у власність.

ЯК ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ ПО БЕЗРОБІТТЮ

У центрах зайнятості Державної служби зайнятості допоможуть: знайти роботу — тимчасову або постійну, пройти професійну підготовку, перепідготовку або підвищити свою кваліфікацію, отримати матеріальну допомогу на час безробіття.

Для отримання допомоги по безробіттю з урахуванням страхового стажу військовослужбовцю необхідно подати до центру зайнятості особисту заяву, паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України, облікову картку платника податків (ідентифікаційний код), трудову книжку, документ про освіту, витяг з наказу військової частини про звільнення, військовий квиток, довідку або посвідчення учасника АТО, довідку про середню заробітну плату (грошове забезпечення). Якщо ж учасник АТО має інвалідність, то він повинен додати довідку МСЕК. За наявності надається свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Довідка про грошове забезпечення військовослужбовця видається військовим комісаріатом, де особа перебуває на обліку, або військовою частиною, де особа проходила службу.

Допомога по безробіттю виплачується з восьмого дня після реєстрації в Державній службі зайнятості як безробітної особи.

ПРАВО УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯМ

Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчі органи міських рад (далі — органи соціального захисту населення) забезпечують осіб щорічними безоплатними путівками (строком на 18–21 день) до санаторно-курортних закладів згідно з медичними рекомендаціями в порядку черговості та в міру надходження путівок.

Для взяття на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення, необхідно подати заяву, медичну довідку лікувальної установи за формою № 070/о, копію посвідчення учасника бойових дій або інваліда війни та документ, що підтверджує безпосереднє залучення особи до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення.

Таким документом може бути один із нижчезазначених (оригінал або його копія):

— наказ Антитерористичного центру при Службі безпеки України або інший документ, який підтверджує залучення керівництвом антитерористичної операції особи до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення;

— довідка про безпосередню участь особи в антитерористичній операції згідно з додатком 1 або 2 до Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 413;

— рішення відомчої (міжвідомчої) комісії про встановлення особі статусу учасника бойових дій як такій, що захищала незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брала безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення;

— довідка про обставини травми (для осіб, які отримали поранення внаслідок бойових дій у районі проведення антитерористичної операції);

— витяг із протоколу засідання центральної військово-лікарської комісії про встановлення причинного зв'язку захворювань, поранень, контузій, травм, каліцтв у колишнього військовослужбовця (для осіб, яким встановлено інвалідність).

У разі неможливості учасника АТО надати один із вказаних документів структурний підрозділ соціального захисту населення може надіслати до служби запит, до якого додає список осіб даного регіону за відповідною формою, для отримання інформації з Єдиного державного реєстру учасників АТО щодо встановлення таким особам статусу учасника бойових дій.

Під час подання копій зазначених вище посвідчень особи надають їхні оригінали для огляду.

ЗАПИТУВАЛИ — ВІДПОВІДАЄМО

Олексій С., Тернопіль:

— Вже минув рік, як мене мобілізували, але я ще не звільнений зі служби. Роботодавець погрожує звільнити мене з роботи. Що робити?

— У такому разі рекомендується звернутися до органів прокуратури із заявою щодо порушення ваших прав. Адже законодавство України гарантує працівникам, мобілізованим на військову службу в особливий період, збереження робочого місця, посади та заробітку на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності, а також у фізичних осіб-підприємців, у яких вони працювали на час призову, на строк до закінчення особливого періоду або до дня фактичної демобілізації.

При цьому працівник не розриває трудові відносини, а тимчасово звільняється від роботи на час проходження військової служби.

З метою безумовного виконання законодавства в сфері оборони, мобілізації та захисту прав громадян України, які призвані під час мобілізації, постановою Верховної Ради України від 6.05.2014 р. № 1238-VII «Про додаткові заходи щодо зміцнення обороноздатності та безпеки держави» Генеральному прокурору України доручено перевірити факти звільнення з роботи та відмови у виплаті заробітної плати громадянам, призваним на військову службу в зв'язку з мобілізацією.

Звертатись до прокуратури необхідно за місцем розташування підприємства. У заяві, написаній у довільній формі, слід зазначити: прізвище, ім'я та по батькові заявника; назву підприємства; посадових осіб, які допустили порушення законодавства; характер порушення законодавства; відомості про мобілізацію — дату призову, назву військкомату, період перебування на військовій службі.

Заяву слід подати у двох примірниках, один з яких має залишитись у мобілізованого з позначкою канцелярії органу прокуратури про прийняття.

Заяву можна подати також поштою замовним листом із описом вкладених документів.

Микола В., Костянтинівка:

— Який алгоритм дій працівника та керівника підприємства у зв'язку з призовом за мобілізацією в особливий період?

— Працівник повідомляє підприємство про мобілізацію та пред'являє оригінал повістки з військового комісаріату.

Підприємство видає наказ про звільнення працівника від роботи на час проходження мобілізації. Наказ видається на підставі повістки (або окремого повідомлення (розпорядження) з військового комісаріату).

При цьому вихідна допомога в сумі двох мінімальних заробітних плат згідно зі статтею 44 КЗпП мобілізованим не виплачується, оскільки людина не звільняється з роботи і трудові відносини не розриваються, а лише вивільняється від роботи на певний час — на час виконання військових обов'язків.

Іван Д., Київ:

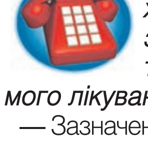

— За рахунок чого здійснюється виплата заробітної плати мобілізованим громадянам за місцем роботи?

— Мобілізованим працівникам здійснюється виплата грошового забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Це стосується працівників, які були мобілізовані з підприємства, установи, організації, фермерського господарства, сільськогосподарського виробничого кооперативу незалежно від підпорядкування та форми власності, а також якщо на момент призову мобілізовані працювали у фізичних осіб-підприємців.

Богдан П., Харків:

— Мене було поранено під час проходження військової служби за мобілізацією. Чи буде збережене місце роботи, посада та заробітна плата під час мого лікування?

— Зазначені вище гарантії зберігаються за працівниками, які під час проходження військової служби отримали поранення (інші ушкодження здоров'я) та перебувають на лікуванні у медичних закладах, а також потрапили в полон або визнані безвісти зниклими, на строк до дня закінчення, повернення з полону, появи їх після визнання безвісно відсутніми або до дня оголошення їх померлими судом (стаття 119 Кодексу законів про працю України).

На запитання читачів «НА» відповів юрист Генерального штабу ЗС України полковник юстиції Кирило Ганкевич.

Підготував Роман ТУРОВЕЦЬ та Руслан СЕМЕНЮК

ПРОПОЗИЦІЇ ЗБРОЯРІВ

З початком проведення АТО на Донбасі вітчизняна «оборонка» в рази збільшила обсяги виробництва. Переважна більшість замовлень виконується в інтересах Збройних Сил України. Більше того, підприємства ОПК не тільки ремонтують та модернізують наявну у військах техніку, але й розробляють, виготовляють принципово нові зразки ОВТ

Командна версія БТР-3К проходить польові випробування

МІНОБОРОНИ ЗАМОВИЛО 40 БТР-3ДА РІЗНИХ МОДИФІКАЦІЙ

Під час проведення полігонних випробувань нової модифікації бронетранспортера БТР-3К (командна версія БТР-3ДА) були підтверджені всі заявлені технічні характеристики

Минулого тижня фахівці ДП «Київський бронетанковий завод» разом із представниками підприємств-виробників озброєння до цієї бронемашини вдало завершили полігонні випробування командної машини модернізованого бронетранспортера БТР-3К. За словами одного із випробувачів В'ячеслава Найдіна — спеціаліста «Науково-виробничого об'єднання «Київський завод автоматики імені Г.І. Петровського», бойовий модуль «Штурм», встановлений на цій бронемашині, укомплектований сучасним цифровим стабілізатором високої точності СВУ-504С. Він забезпечує високу точність стрільби (завдяки використанню нових твердотільних гіроскопів) та велику швидкість наведення при переведенні башти з вертикального положення в горизонтальне. До речі, цей стабілізатор універсальний і підходить до БТР-3, БТР-4, БМП-1, БМП-2, БРДМ.

Своєю чергою заступник начальника відділу науково-дослідних та конструкторських робіт «КБ «Артилерійське озброєння» Василь Чічкін додав, що його підприємство укомплектовує модуль 30-мм автоматичним гранатометом КБА-117, який нині перебуває на заключному етапі державних випробувань, а для гармати ЗТМ-1 виготовляє 30-мм ствол, запас міцності якого становить 6 тисяч пострілів. Гранатомет вітчизняного виробництва кращий за радянський АГС-17 за багатьма характеристиками та має більший запас міцності. Окрім того, конструкція автоматичного гранатомета спрощена для встановлення на бойові модулі.

За управління вогнем у цьому бойовому модулі відповідає система «Трек», яку становлять кілька блоків та два монітори. А за допомогою гармати ЗТМ-1 цей бронетранспортер може ефективно знищувати ворожу броньовану техніку, літаки, що низько летять, та вертольоти. Скорострільність гармати становить 350 пострілів за хвилину.

За словами заступника директора ДП «Київський бронетанковий завод» з якості Валерія Пітека, під час випробувань ПТРК «Бар'єр», який встановлений на бойовий модуль цього бронетранспортера, вкотре довів свою ефективність. Ціль, яка знаходилася на відстані понад 3 кілометри, була уражена з першого пострілу. А максимальна дальність враження цілі з цього ПТРК до 5 кілометрів.

Додам, що бронемашина БТР-3К обладнана чотирма радіостанціями та окремим енергоагрегатом, який дозволяє керувати системою вогню без запуску основного двигуна. При цьому значно зменшуються витрати палива та демаскуючі фактори.

До речі, Міністерство оборони України цьогоріч замовило ДП «Київський бронетанковий завод» 40 одиниць бронетранспортерів БТР-3ДА різних модифікацій, зокрема командні та командно-штабні.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

В КБА-117 втілено чимало нових конструкторських рішень та застосовані особливі надміцні сплави

ПІХОТНА ВЕРСІЯ ГРАНАТОМЕТА КБА-117

Державне підприємство «КБ «Артилерійське озброєння» нині виготовляє піхотний варіант універсального 30-міліметрового автоматичного гранатомета КБА-117. Вітчизняні зброярі відродили виробництво цієї номенклатури зброї в Україні. Під час випробувань гранатомет продемонстрував пристойні показники як купчастості, так і точності стрільби, нічим не поступаючись російському аналогу — гранатомету АГС-17 «Полум'я».

Піхотний варіант гранатомета КБА-117, який раніше встановлявся тільки для бойових модулів сучасної бронетехніки, був вдосконалений з метою підвищення вогневої потужності піхоти на марші, для чого були доопрацьовані деякі конструктивні особливості. Зокрема, на гранатомет передбачено встановити ручки, верстат і приціл.

Новий гранатомет уже декілька років постачається на експорт, він виготовлений на підприємстві з «нуля». Тут він пройшов усі етапи — від креслення до готового зразка. В нього втілено чимало нових конструкторських рішень та застосовані особливі надміцні сплави.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

Київський «Дозор-Б» на полігонних випробуваннях

НА «ДОЗОР» ВСТАНОВИЛИ ДВІ АВІАЦІЙНІ ГАРМАТИ

ДП «Київський бронетанковий завод» провело випробування бронеавтомобіля легкого класу «Дозор-Б» із власними доробками. Його виготовляють за кресленням розробників — ДП «Харківське конструкторське бюро з машинобудування імені О.О. Морозова», водночас інженери столичного заводу запроваджують декілька своїх нововведень. Зокрема, планують збільшити базу машини та розширити її корпус, аби покращити стійкість «Дозора» під час руху.

Київські зброярі встановили на «Дозор» новий бойовий модуль із двома 23-мм автоматичними авіаційними гарматами, які керуються зсередини машини. Полігонні стрільби показали їхню високу ефективність. Заступник директора ДП «Київський бронетанковий завод» з якості Валерій Пітек зазначив, що насамперед гармати вражають своєю скорострільністю. Коли вони стріляють одночасно, то здається, що пролунав один постріл, хоча насправді їх було чотири. Якщо використовувати гармату в режимі черг від 4 до 32 пострілів, то розліт снарядів відбуватиметься вглиб фронту на відстані від 200 до 400 метрів. Зрозуміло, що це дуже суттєвий показник для ураження живої сили противника. Ця авіаційна гармата вперше була застосована на українській бронетехніці, і практичні стрільби довели, що це вдале рішення.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

SHREK ТА FIONA ПІДТВЕРДИЛИ ВИСОКУ ПРОХІДНІСТЬ

Бронеавтомобіль Shrek під час тестових заїздів показав високий результат за прохідністю

Важкі бронеавтомобілі Shrek і Fiona від ПАТ «АвтоКрАЗ» пройшли випробування в Державному науково-випробувальному центрі Збройних Сил України. Їхні результати підтвердили повну відповідність всім заданим параметрам, зазначеним замовником у технічному завданні.

Кременчуцький автозавод з гордістю відзначає, що автомобілі КрАЗ під час тестових заїздів в умовах бездоріжжя показали високі результати за прохідністю. Під час проведення тест-драйву, обидва автомобіля з легкістю подолали, здавалося б, непрохідну ділянку заболоченої місцевості.

Під час проведення військових навчань представники військового відомства особисто керували автомобілями на окремих ділянках полігона. По завершенні тест-драйву вони вкотре відзначили потужність двигуна та надзвичайну прохідність автомобілів.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

ДЛЯ НАШОГО ВІЙСЬКА

Бронеавтомобіль «Варта» може витримати підрив фугасу до 6 кілограмів

Броньований автомобіль «Варта», виготовлений Концерном «Бронетехніка України», має п'ятий рівень захисту, його броня вберігає особовий склад від стрілецької зброї. Бронеавтомобіль може витримати підрив фугасу до шести кілограмів у тротиловому еквіваленті. Його вартість коливається в межах 5,5–7,5 млн гривень. Поки що державне замовлення обмежується десятком таких автомобілів.

Засіб наземної радіолокації РЛС 112Л1 «Барсук» виготовлений ВАТ «Холдингова компанія «Укрспецтехніка». Він використовується для виявлення людей, наземних і надводних транспортних засобів. Інформація про рухомі цілі відображається на екрані його індикатора у вигляді амплітуди сигналу, який також передається звуковим каналом до навушників оператора. У цій РЛС застосований передавач із дуже малою потужністю випромінювання, що ускладнює її виявлення. Використання кодової маніпуляції робить її несприйнятливою до перешкод, водночас цей прилад не створює їх для інших радіотехнічних засобів.

До речі, час розгортання цієї РЛС із повним приведенням у робочий стан не перевищує однієї хвилини. Разом із акумулятором живлення «Барсук» важить лише 5–6 кг. Ця РЛС здатна виявляти техніку на відстані 1600 метрів, а людину — за 600–800 метрів.

Автоматизований комплекс розвідки СН-4003 «Базальт-ЛПР» розроблений державним підприємством «Оризон-Навігація». Він призначений для навігаційного забезпечення підрозділів, ведення розвідки, визначення координат точок (орієнтирів, цілей) на місцевості та поправок для стрільби. За допомогою комплексу вимірюються відстані до об'єктів (цілей), визначаються напрями (кути і азимути) на них, координати місця свого перебування та об'єктів, а також передача (обмін) інформацією каналами зв'язку.

До складу комплексу СН-4003 входять приймач навігаційний, лазерний прилад розвідки (ЛПР-Ф), компас електронний. Середня квадратична похибка визначення координат місцезнаходження комплексу не перевищує 10 м, у диференційному режимі — 5 м, висоти — 15 м. При цьому далекомір визначає відстані в діапазоні від 145 до 20 000 м з точністю до 10 м, а максимальна відстань оптичного виявлення цілей — не менше 10 км. Електронний компас здатний вимірювати азимут на площині в діапазоні від 0 до 360° з похибкою визначення ±0,65°, вимірювання кутів місця в діапазоні від –60° до 60° з похибкою визначення ± 1°.

Штурмові гвинтівки «Форт-221» та «Форт-224». Розглядається питання щодо озброєння ними воїнів високомобільних десантних військ та розвідників.

Зокрема, «Форт-221» фактично є ліцензійною копією ізраїльського Tavor (TAR-21). Штурмова гвинтівка відрізняється схемою bullpup, коли магазин з набоями розміщений позаду рукоятки зі спусковим гачком (пістолетної рукоятки). Таке рішення дозволяє зменшити загальні габарити зброї та подовжити ствол, що суттєво підвищує її точність. Тому значно легше вести влучну стрільбу під час перебування в обмеженому просторі — в тісному приміщенні чи кабіні автомобіля. Окрім того, приклад гвинтівки розміщений на одній осі зі стволом, а центр маси зміщений ближче до плеча бійця. Це дозволяє вести надточну стрільбу навіть довгими чергами. Завдяки корпусу, виготовленому з ударостійкого пластику, зброярам вдалося значно знизити вагу зброї.

Ці гвинтівки можуть використовуватися бійцями в усіх видах бойових дій.

Бронеавтомобіль вітчизняного виробництва «Барс-8» має більш місткий кузов і підвищену вантажопідйомність. Корпус цієї бронемашини зварний, виготовлений зі сталевих броньових листів, розташованих під кутом. Фронтальна частина автомобіля, зокрема моторний відсік, забезпечує захист від кулі 7,62 мм при пострілі впритул.

«Барс-8» може рухатись на проколотих шинах і має куленепробивне скло та підігрів. Броня забезпечує 4-й ступінь захисту за українськими стандартами та вищий за 6-й — за європейськими. На машину, що розроблена на основі пікапа Dodge Ram, встановлюється турбодизельний двигун американського виробництва Cummins об'ємом 6,7 л і потужністю 385 к.с. Бронеавтомобіль отримав колісну формулу 4х4. Максимальна швидкість «Барс-8» — 110 км/год. Він здатний долати підйоми в 60^{0} і бічні ухили в 20–40^{0}. Автомобіль легко проїжджає броди завглибшки до 76 см, а завдяки великому кліренсу в 280 мм може рухатися глибокою колією.

Сергій ВОРОНКОВ

СТВОЛИ УКРАЇНСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА МОЖУТЬ ЗАВОЮВАТИ СВІТОВИЙ РИНОК

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Артилерійське озброєння» єдине в Україні виготовляє стволи для різних видів озброєння. Нині продукція підприємства встановлена на всіх основних зразках бронетехніки, що є на озброєнні вітчизняного війська (БМП-2, БТР-3Е, БТР-4, бронекатер «Гюрза»). 2015-го підприємство поставило війську близько 500 зразків різної продукції, серед якої стволи до БМП-2, БТР-3Е, БТР-4 тощо.

Торік цьому підприємству вдалося не лише вибратися із боргової «ями», а й відкрити дві нові виробничі лінії для основної продукції та вчетверо збільшити обсяги виробництва. Економічний прорив на підприємстві вдалося здійснити багато в чому завдяки збільшенню державного замовлення та періоду пільгового оподаткування, який тривав протягом усього минулого року (Цьогоріч ситуація змінилася. Наприклад, уже необхідно сплачувати чималий податок на землю. — Авт.) При цьому головним є те, що вдалося зберегти кадровий потенціал — кваліфікованих токарів та інженерів. Не в останню чергу цьому сприяло й підвищення рівня оплати праці. За словами керівника ДП «Артилерійське озброєння» Вадима Штепенка, нині кваліфікований токар на виробництві отримує від десяти тисяч гривень і більше. До речі, це значно більше, ніж загалом по галузі в Україні.

Загалом виробництво стволів для артилерійської та стрілецької зброї сьогодні залишається одним з найбільш консервативних у всій зброярській сфері. Вся розрахункова частина та основні балістичні характеристики починають свою історію з 1912 року. Зробити сьогодні революцію у виробництві стволів є чимсь фантастичним. Проте це не означає, що час для виробників стволів зупинився. Адже технології все одно йдуть уперед. Тож у перспективі підприємство передбачає переоснащення технічної

ПРОДУКЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА ВСТАНОВЛЕНА НА ВСІХ ОСНОВНИХ ЗРАЗКАХ БРОНЕТЕХНІКИ, ЩО Є НА ОЗБРОЄННІ ВІТЧИЗНЯНОГО ВІЙСЬКА

бази. Сподіватися на це дозволяють рішення, яке прийняв ДК «Укроборонпром» стосовно його додаткового фінансування на повну модернізацію та переоснащення верстатного парку і придбання нового обладнання за півтора року. Це дозволить підвищити конкурентоспроможність продукції заводу та розширити спектр виробництва. Завдяки цьому «КБ «Артилерійське озброєння» зможе посилити свої позиції і на світових ринках. А надто із урахуванням того, що їхні основні конкуренти — росіяни нині обмежені міжнародними санкціями. Бо раніше всі експортні поставки в цьому сегменті ринку перекривали саме вони.

Тож перспективи в підприємства широкі, адже попит на продукцію КБ «Артилерійське озброєння» в арміях країн світу чималий, особливо у країнах Близького Сходу, Африки, Середньої Азії. За оцінками експертів, капіталовкладення у виробництво за п'ять років здатні зробити «КБ «Артилерійське озброєння» лідером у своєму сегменті.

Головний конструктор підприємства Валерій Ханалайнін розповів, що на виробництві використовують унікальну технологію електрошлакового лиття порожнин і суцільного перетину виливки. Підприємство володіє унікальною технологією виготовлення довгомірних (до 5,5 м) порожнистих зливків, метал яких навіть у недеформованому вигляді за характеристиками перевищує кований. Ця особливість технології також приваблює іноземного замовника.

А головною «фішкою» виробництва є технологія виконання нарізів у каналі ствола гармати за допомогою методу електрохімічної обробки. Це забезпечило нарізи стабільної геометрії і високоточних розмірів по довжині ствола. І цей процес науковці постійно вдосконалюють.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

ПІД ЧАС ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ НА ЧАЕС ВОГНЕБОРЦІ ОТРИМАЛИ 1000 РЕНТГЕНІВ ЗА СМЕРТЕЛЬНОЇ ДОЗИ У 400

26 квітня 2016 року — 30-ті роковини з дня аварії на Чорнобильській АЕС — найбільшої техногенної катастрофи XX сторіччя

Пам'ятник вогнеборцям-ліквідаторам аварії на ЧАЕС

У нас вже є покоління людей, які народилися і виросли після 26 квітня 1986 року. А вони могли і не з'явитися на світ, коли б героїчні пожежники ціною власного життя не зупинили поширення атомного вогню у зруйнованому реакторі Чорнобильської АЕС. Саме вони запобігли зростанню масштабів аварії, що могла призвести до планетарної катастрофи, і таким чином врятували мільйони людських життів.

На вшанування пам'яті героїв-ліквідаторів спрямоване розпорядження Кабінету Міністрів України, в якому затверджено план заходів, пов'язаних із 30-ми роковинами Чорнобильської катастрофи.

Відповідно до цього документа, зокрема, передбачається і відкриття меморіальних дошок на честь Героїв Радянського Союзу В. Кібенка, В. Правика, Героїв України В. Station, В. Ігнатенка, М. Титенка, В. Тішури на будинку Головного управління ДСНС у Київській області (м. Київ). Адже ці чорнобильські вогнеборці першими вступили у смертельний бій з пекельним атомом. Вони у квітні 1986 року входили до складу воєнізованих пожежних частин, бійці яких мали захищати атомну електростанцію від вогню. Коли над реактором спалахнула заграва в півнеба, пожежники вже за лічені хвилини були на місці аварії.

Першим через сім хвилин після нічного вибуху на місце катастрофи прибув начальник варти Чорнобильської 2-ї пожежної частини лейтенант внутрішньої служби Володимир Правик. Він взяв на себе керівництво діями пожежників. Оцінивши ситуацію, піднявся на дах зруйнованого енергоблоку і здійснив розвідку на ньому. Потім прийняв єдине можливе рішення — приборкати полум'я, не дати йому поширитися на машинний зал, сусідній атомний реактор. Як командир бійців-вогнеборців він діяв на найнебезпечніших ділянках до тієї хвилини, поки не втратив свідомість від отриманої дози радіації…

УЖЕ ЧЕРЕЗ СІМ ХВИЛИН ПІСЛЯ НІЧНОГО ВИБУХУ ПОЖЕЖНИКИ БУЛИ НА ДАХУ ПАЛАЮЧОГО РЕАКТОРА

Коли Володимир збирався на чергування на свою «атомку» (так він у розмовах з дружиною Надією називав службу на ЧАЕС), то повернувся до квартири, щоб захопити магнітофон, а вже за порогом посміхнувся: «Не сумуй!» і помахав рукою. Тоді Надія відчула тривогу. Щоб позбавитися її, почала перечитувати листи від Володимира. У датованому груднем 1985-го він писав: «…Нашим дітям ми розповімо про те, як у блакитній юності ми зустрілися для щастя і життя, заради наших дітей».

А в останньому листі вже з московської лікарні у травні 1986 року були такі оптимістичні рядки: «Я дуже скоро повернуся. Це я тобі обіцяю! Я буду жити!» Та 11 травня, попри зусилля лікарів спеціальної лікарні, він помер через згубну дію сотень рентгенів, отриманих на даху зруйнованого ректора. Володимир Правик не дожив місяць до свого 24-ліття... Офіцеру-вогнеборцю посмертно присвоїли звання Героя Радянського Союзу, а 16 квітня 1996 року указом Президента України нагородили зіркою «За мужність». Прізвище героя навічно занесене до списку особового складу воєнізованої пожежної частини, звідки він пішов у безсмертя. У Черкасах, де він навчався в пожежно-технічному училищі, та Ірпені встановлені пам'ятники відважному ліквідатору аварії на ЧАЕС. Його ім'я викарбовано на гранітній плиті столичного меморіалу «Герої Чорнобиля».

Серед тих, які першими вступили у протиборство з вогнем на зруйнованому реакторі, був і лейтенант внутрішньої служби Віктор Кібенок. Він був з династії пожежників, продовживши справу діда і батька, який був нагороджений медаллю «За відвагу на пожежі». Після закінчення Черкаського вищого пожежно-технічного училища проходив службу начальником варти 6-ї воєнізованої пожежної частини у Прип'яті. Під час гасіння пожежі на енергоблоці отримав 1000 рентгенів за смертельної дози у 400. Він помер одного дня з лейтенантом Володимиром Правиком в московській клініці й теж був посмертно удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Десять років по тому Президент України посмертно нагородив Віктора Кібенка почесною відзнакою — зіркою «За мужність». Іменем цього героя-чорнобильця названо вулицю в Черкасах. На його малій батьківщині в смт Іванівка (Херсонська область) встановлена меморіальна дошка.

Самовіддано діяли під час гасіння пожежі й підлеглі начальників варт лейтенантів В. Правика та В. Кібенка — старші сержанти В. Ігнатенко, В. Тішура, М. Титенок, сержант М. Station. Вони теж отримали смертельні дози радіації і померли у травні 1986 року. Їх посмертно нагородили орденами Червоного Прапора. Лише в незалежній Україні їхній подвиг оцінили по-справжньому. До 10-х роковин аварії на ЧАЕС їм посмертно присвоїли звання Героїв України і нагородили почесною президентською відзнакою — зіркою «За мужність».

Подвиги цих та інших героїчних пожежників стали відомі усьому світу завдяки ще й тому, що в тому пеклі вижив учасник ліквідації аварії Герой Радянського Союзу Леонід Телятников. Почесний громадянин Києва, генерал-майор внутрішньої служби побував у багатьох країнах світу. Там він розповідав про українських героїв-учасників ліквідації аварії планетарного масштабу. Його подвиг високо оцінила під час зустрічі з Леонідом Петровичем у Лондоні «залізна леді» Маргарет Тетчер. Його вшановували у Франції, Японії та багатьох інших країнах світу.

Коли сталася аварія на ЧАЕС, начальник воєнізованої пожежної частини майор внутрішньої служби Леонід Телятников перебував у відпустці. Коли дізнався про лихо, відбув на станцію, очолив дії 28 вогнеборців. Він, зокрема, організував гасіння машинного залу станції. Адже під ним знаходилося 60 тонн мастил під високим тиском. Якщо б полум'я перекинулося вниз, то від його вибуху могла б статися ще страшніша катастрофа.

Коли на даху з'явився дозиметрист, Леонід Петрович поцікавився результатами вимірювання. Той тихо відповів: «Тут пекло. Живі ми звідси не вийдемо…» І справді — під ногами пожежників кипів бітум, дим виїдав очі. Але вони продовжували наступ на вогонь. Коли Телятников доповів директору станції про завершення гасіння, стрілки годинника показували 3 години 45 хвилин. Знесилений, він опустився на землю. Його теж доправили на лікування до московської клініки. Лікарі винесли невтішний вердикт — з такою дозою радіації не живуть. Але Леонід Петрович вижив. Пішов з життя 2004-го, залишивши на столі план роботи на наступний день і зачинивши робочий кабінет. Звідти й відійшов у вічність…

Володимир ЧІКАЛІН

«ОЛЕСЬ ГОНЧАР. ЛИСТИ»

3 квітня 1918 року народився видатний український письменник, громадський діяч, Герой України Олесь Гончар

Нині мобільні телефони та Інтернет значно і, я б сказав, незаслужено обмежили листування. Адже колись епістолярний жанр вважався одним із найбільших надбань цивілізації. Понад дві тисячі листів залишив після себе Олесь Гончар, автор роману-трилогії «Прапороносці», «Людина і зброя», «Тронка», «Собор» та багатьох інших творів. Гадаю, що багатьом нашим читачам вони добре відомі. Але мало хто знає, яким він був у житті, що його хвилювало як депутата Верховної Ради СРСР і УРСР, як він відгукувався на звернення та прохання людей? Відповіді на ці та інші запитання можна знайти у книзі «Олесь Гончар. Листи», яку підготували до друку Валентина Гончар і колишній журналіст газети Київського військового округу, мій перший наставник по роботі в ній полковник у відставці Яків Оксюта. Він товаришував з Олесем Терентійовичем ще за часів навчання в Харківському газетному технікумі імені Миколи Островського. Пропонуємо до уваги читачів деякі листи з першого видання епістолярної спадщини Олеся Гончара.

31 березня 1935 року Юренку О.С.

(Юренко Олесь Степанович (1912–1990) на той час працював секретарем Козельщанської районної газети «Розгорнутим фронтом» і покликав працювати в ній після 7-го класу юнкора Олеся Гончара, чим врятував його від голодної смерті).

«Хочу поділитися з тобою враженнями про відкриття пам'ятника Т. Шевченку... Це було справді щось величне. Людей було, мабуть, до 300 тисяч. Всі вулиці й провулки, що підходять до саду Постишева, здалеку ще були перерізані шеренгами з міліції, військ ДПУ, двірників. До пам'ятника пропускали тільки організовані делегації. Я був виділений в делегацію, тому прийшов до пам'ятника...

Раптом залопотіли сотнями пташиних крил руки. На трибуну зійшла урядова комісія на чолі з Затонським. Він відкриває пам'ятник. Могутня бронзова фігура поета виходить з-під багряного покривала. З неба — хмари листівок. Кількасотенний хор виконує «Заповіт»...

Навчання в мене йде непогано. Випускаю і свою групову газету. Міцан трощу скільки є сили. А в нашій групі їх декілька. Наша група позавчора взяла перехідний прапор технікуму. Це здорово. Адже у нас три курси і одинадцять груп...»

14 січня 1947 року Вершигорі П.П.

(Вершигора Петро Петрович (1905–1963) — письменник, один із командирів партизанського з'єднання С.А. Ковпака, Герой Радянського Союзу).

«...Гаряча приязнь до Вас живе в мені від часу, коли я прочитав перші сторінки «Людей з чистою совістю». Скільки разів, читаючи їх, я зривався на ноги, і тиснув Вам руку, і обіймав Вас…

Зізнаюсь, що за «Альпи» мені соромно перед Вами. Там стільки недоробленостей і промахів! Згодом я надіюся їх усунути. Це перша книга роману. Здав до друку другу «Голубий Дунай». Працюю над третьою...»

20 січня 1947 року Убийвовку К.Г.

(Убийвовк Костянтин Григорович — заслужений лікар республіки, батько Лялі Убийвовк, Героя Радянського Союзу, керівника підпільної організації «Нескорена полтавчанка»).

«...Ще працюючи над «Альпами», я почув деякі перекази про Лялю. Пізніше виявилось, що ми навіть вчилися з нею в одному університеті (хоч я був на іншому факультеті). Я вирішив написати про неї книгу до 30-річчя Жовтня. Відклав убік усю роботу, нічого не можу думати іншого. Благородний, наскрізь чистий, ніби зітканий із самого сонця, образ Лялі весь час стоїть перед очима... Я довго не зважувався писати про те, що є і для мене, і для моїх ровесників святинею. А зараз можу і мушу сплести цей вінок...»

20 грудня 1948 року Прасолу І.А.

(Прасол Іван Антонович — командир мінометної роти, в якій у роки війни служив Олесь Гончар).

«Дорогий Іване Антоничу! ...Збираюся весною побувати і на Чернігівщині, заскочу й до Вас, коли Ви, звичайно, не проти цього... Згадую Вас часто хорошим, теплим словом, згадую наші ночі в землянках та в походах. Весною після присудження мені Сталінської премії був у наших однополчан. «Стариків» залишилось мало, але дехто є. Зустріч пройшла чудово. Розповів я їм про всіх наших бойових друзів, ветеранів, у тому числі про Вас, Іване Антоновичу»

11 січня 1980 року Голові Президії Верховної Ради УРСР тов. Ватченку Олексію Феодосійовичу

«Прошу Вашого сприяння у розв'язанні справи, з якою звернулись до мене жителі села Гоголів Броварського району. З матеріалів, які при цьому додаються і з якими я прошу Вас ознайомитися, постає картина грубого порушення декотрими з офіційних осіб Закону Української РСР про охорону і використання пам'яток історії та культури.

Суть скарги громадян коротко полягає ось у чому: в селі Гоголів існує недіюча церква, що становить собою пам'ятник дерев'яного зодчества — вона збудована на початку XIX століття народними майстрами...

Товариші з Броварської райради нібито вже виношують думку про те, щоб цю старовинну будівлю зламати на дрова, оскільки вона, мовляв, не має історичної цінності...

...Нарешті варто додати, що церкву цю свого часу бачив Тарас Шевченко, про що свідчить його поема «У Оглаві» (так раніше звався Гоголів)...

...Отже, й прохання до Вас допомогти розв'язати цю справу позитивно у відповідності з Законом і з бажанням мешканців села, які хочуть бачити приміщення впорядкованим і перетвореним у краєзнавчий музей...»

10 квітня 1982 року Харківський університет, механіко-математичний факультет, членам групи «Пошук»

«Шановні товариші! Вашого листа одержав. Подвигові студбатівців, харківських студентів-добровольців присвячена моя книга «Людина і зброя», в якій ви можете дізнатися про все, що вас цікавить.

З числа студбатівців зосталося нас небагато. Можу назвати одного з них, що живе в Києві, — поета Данила Бакуменка... Нещодавно ми якраз були з ним на місцях боїв, на річці Рось під Білою Церквою, де загинули наші товариші. Пошуки ваші — справа благородна. Хотілось, щоб і рідний університет більше виявляв шани до пам'яті своїх вихованців, полеглих на фронтах Вітчизняної війни»

16 лютого 1995 року Жулинському М.Г.

(Жулинський Микола Григорович — літературознавець і державний діяч)

«Глибокошановний Миколо Григоровичу! Пересилаю Вам, як і домовлялися, листа, що надійшов із Дніпропетровської школи.

Ця україномовна школа потерпає від нестачі і підручників, і художньої літератури, і, звичайно ж, технічного сучасного обладнання.

Зробіть, будь ласка, все, що від Вас залежить, щоб діаспора посприяла цій школі у придбанні оргтехніки.

Будемо сподіватись, що Ваші старання допомогти цій школі увінчаються успіхом, і весь колектив учителів та учнів порадується цій Вашій добрій справі, і всі будуть Вам вдячні від душі».

Березень 1995 року До Нью-Йорка учасникам Шевченківської конференції

«Дорогі друзі! З України, з отчої землі вітаємо вас зі світлим Тарасовим днем, цим справді найсвітлішим днем серед похмуростей нашого такого складного життя. Сама доля порадувала колись Україні за її страждання генія дивовижного, генія всеосяжного — Тараса Шевченка.

Шевченко був і лишається центральною духовною постаттю нашої історії та культури. Боротьба за Шевченка, проти Шевченка, довкола Шевченка ніколи не припинялась, бо Шевченко і Україна це єдине ціле, неподільне. Хіба ж давно було, коли у Києві людей розганяли від пам'ятника Кобзареві, коли сексоти-кагебешники заносили у чорні списки кожного, хто зважувався покласти квіти Тарасові…

…Своїм високоморальним «Кобзарем», своїм апостольським подвигом Шевченко більше, ніж будь-хто, зробив для порятунку нації від занепаду, від знедуховлення і розмивання, він повернув їй віру в себе, повернув дух стійкості, дух життя…

…Як і за минулих часів, сьогодні Шевченко потрібен нам у всій своїй цільності, незруйнованості кожного рядка, могутній єднаючій силі, бо в образі Кобзаря живе для нас сама душа народу, українська душа…»

Нині вже зібрано понад тисячу листів Олеся Гончара. У книзі «Олесь Гончар. Листи» подається лише їхня частина. Наведений один із останніх засвідчує, що, переживши три інфаркти й інсульт, Олесь Терентійович хоч кількома рядками, але особисто відповідав на листи, вважав за потрібне зробити людині, хай і незнайомій, хоч маленьке добро. З цього приводу в щоденнику він записав: «Ждуть від мене люди підтримки, а сили тануть. Рядок написати і то дається нелегко. Але якщо вже тобі дано, якщо від тебе ждуть, то мусиш давати підтримку, маєш нести іншим себе — до останнього. Хоч слово, крихту душі — роздай усе, в цьому смисл...»

Вже ці листи відкривають нові сторінки біографії і творчого життя Олеся Гончара, його державної і громадської діяльності.

Володимир ЧІКАЛІН

ЯК БІЛЬШОВИКИ ПЕРЕТВОРЮВАЛИ ДІТЕЙ НА БОРЦІВ З РЕЛІГІЄЮ

Школярів привчали до думки, що можливо принести в жертву добрі відносини з батьками заради «високих суспільних інтересів»

Згідно з декретом Раднаркому РРФСР від 20 січня 1918 р. школа відділялась від церкви, але громадяни могли навчати дітей у релігійному дусі в позашкільний час. Це викликало численні протести, особливо з боку селян, які писали листи в різні радянські установи, щоб їхнім дітям дозволили викладання «Закону Божого» у школі хоча б як необов'язкового предмета.

Такий проект навіть з'явився, але проти виступила Надія Крупська: «Дозвіл на доступ попів до школи дає попам певну державну санкцію, що посилить їхній вплив…»

Програма Російської комуністичної партії (більшовиків) проголосила завдання зробити школу «знаряддям комуністичного переродження суспільства».

У більшовицькому прожекті Богові й церкві місця не було. Почали з символів — вилучення зі шкільних приміщень хрестів, ікон було виконане із зусиллями і тільки «через залагодження виниклих на цьому ґрунті конфліктів з батьками й учителями».

Набувають популярності вуличні антирелігійні перформанси — так звані «комсомольське різдво» і «комсомольська пасха». У Москві на території Парку культури палили макети церков, мечетей, синагог, а в Тульському окрузі зібрали «до Різдва» та знищили понад 1500 ікон. Але ця бісівщина викликала ще більшу відразу віруючих до Радянської влади, тому ці хуліганські акції заборонили.

Восени 1927 р. було проведене масштабне анкетування 1,5 млн школярів щодо їхнього ставлення до релігії. Віруючими себе назвали 25% опитаних (дівчата частіше за хлопців), невіруючими — 51%. Треба доволі критично ставитися до цифр, оскільки діти часто відповідали, як було потрібно дорослим.

У 1927–1928 рр. у Радянському Союзі відбулася велика дискусія, наслідком якої став перехід від так званого «безрелігійного» до антирелігійного виховання у школі. Після 1929-го вільне висловлювання думок, навіть за комуністичною парадигмою, стало неможливим.

Авангардом антиклерикалізму став Союз безбожників, очолюваний старим більшовиком Омеляном Ярославським (Губельманом). Органом мракобісів стала газета «Безбожник», яку видавали у мільйонах примірників російською, українською та їдишем. Також було засновано журнали «Антирелігійник», «Безбожник біля верстата», «Юні безбожники» тощо.

25 грудня 1928 р. передовиця газети «Правда» писала, що «школа має просочити все виховання дітей елементами антирелігійності». Боротьба з «опіумом для народу» стала органічною частиною нового політичного курсу, який досяг апогею 1929 р., більше відомому як «великий перелом». Союз безвірників був перейменований, щоб іти в ногу з часом, на Союз войовничих безвірників (СВБ).

У структурі ЦК ВКП(б) створили спеціальну Антирелігійну комісію «по проведенню декрету про відокремлення церкви від держави» на чолі з тим же Ярославським. Лазар Каганович виступав за те, щоб роботу вела не тільки громадськість, а й комсомол, профспілки, Червона армія, школа та преса.

Уряд ввів 240 посад для спеціальних уповноважених, яким належало забезпечувати неухильну боротьбу з релігією. А якщо місцеві фінансові відділи не будуть виділяти на це гроші, нарком освіти Луначарський без тіні гумору порекомендував звинувачувати їх у… правому ухилі. Тобто далі ними мали б займатися вже «майстри тортур» з ОГПУ.

В архіві зберігається документ, з якого дізнаємось про відчай матері, яка накричала на сина: «Зречешся хреста — ночуй зі свиньями, а в дім не пущу». Отже, безбожники вимагали репресій, введення до кримінального кодексу санкцій проти батьків: «Чи будуть вони (діти) здоровою зміною тоді, коли вони перебувають під владою калік, інвалідів і морально хворих батьків, нерідко глибоких фанатиків?»

«Піонерська правда» друкувала листи обурених піонерів: «Прихожу з загону — бачу, мати сидить, і я починаю співати безбожні частівки», «Коли мене мати відправляє до церкви, я до неї не йду, захочу і втечу до лісу»…

> **«ОСЛАБЛЕННЯ СІМЕЙНОГО ВПЛИВУ — ОДНА З УМОВ ВИВАРЮВАННЯ УСЬОГО МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ В КАЗАНІ КОМУНІСТИЧНОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ»**

З містечка Новомиргород Зінов'ївської округи (нині — Кіровоградщина) прийшов лист до управління освіти від дівчинки-«позбавленки», яку виключили зі школи через соціальне походження: «Начальнику мій, пустіть мене до школи… Якщо ж батько (православний священик) убиває моє існування, я його покину, дайте мне тільки хліба кусень та напучення в моєму юному житті».

Отже, дітей відривали від віруючих батьків, привчаючи до думки, що можливо принести в жертву добрі відносини з батьками заради «високих суспільних інтересів».

«Видатний педагог» Крупська, яка сама не мала досвіду виховання дітей, писала: «Ослаблення сімейного впливу — одна з умов виварювання усього молодого покоління в казані комуністичної громадськості».

Щоб відірвати дітей від батьків і не дати можливості спільно відвідувати богослужіння, в деяких регіонах країни перенесли вихідний з неділі на інші дні тижня. У школах почали вводити «безперервку», як у промисловості, тобто роботу без вихідних.

У 1980-х роках було знайдено кілька шкільних зошитів початку 30-х рр., а там твори на тему «Як я провів канікули». У дитячих роботах були й такі рядки: «А ще в мене виникали суперечки з мужиками щодо Бога. Я з товаришами пояснював, що Бога немає, що людина походить з маленької клітинки, а вони все це пояснювали, що людину створив Бог».

У підручниках з математики, виданих для шкіл УРСР, були, зокрема, й такі завдання: «Учні нашої і сільської школи збирали в селі підписку за закриття церкви. Село було поділене на 6 районів, і в кожному районі зібрано було по 105 підписів. Скільки загалом підписів зібрали за закриття церкви?» Або: «Перед вами 9 ворогів трудящих: попи, рабини, сектанти, ксьондзи, монахи, бонзи тощо. Викреслимо цю «святу братію» нахлібників трудящих з нашого побуту. Слід викреслити так, аби лінія була безперервною, мала не більше 3-х кутів і пройшла через носи всіх попів».

У 1932 р. дитяча секція СВБ налічувала 5,5 млн осіб, для прикладу — піонерами тоді були 6 млн радянських дітей. Часто діти були членами обох організацій, але це не заважало вождям відчайдушно боротися за політичне керівництво молодими душами.

Комсомол УРСР навіть спробував ліквідувати конкурентів. Була винесена постанова, що, мовляв, дитяча безбожна організація України «не веде ніякої позитивної роботи і займається тільки збиранням членських внесків», але партія не дала згоди на це.

Безбожницьку спілку ліквідували лише 1947 року — вже після того, як Йосиф Сталін дозволив обмежене відродження релігійного життя у країні під невсипущим оком чекістів — і в цивільному, і в рясах.

Вахтанг КІПІАНІ

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — частина технічного майданчика військового містечка № 167 площею 100,00 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м. Київ, вул. Трутенка, 9.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтована дата оцінювання: 31.03.2016.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 6.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не має перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 15 квітня 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107. Телефон для довідок: (067)4050140 або (044)242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі інв. № 1 військового містечка № 347 площею 206,40 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м. Київ, вул. Григорія Андрющенка.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтована дата оцінювання: 31.03.2016.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 6.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не має перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 12 год. 15 квітня 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107. Телефон для довідок: (067)4050140 або (044)242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — частина нежитлового приміщення будівлі інв. № 1 військового містечка № 62 площею 1,00 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м.Київ, бул.Лесі Українки, 25.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтована дата оцінювання: 31.03.2016.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 6.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не має перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 14 год. 15 квітня 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107. Телефон для довідок: (067)4050140 або (044)242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі інв. № 33 військового містечка № 59 площею 140,00 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м.Київ, вул Московська, 45/1.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтована дата оцінювання: 31.03.2016.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 6.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не має перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 15 год. 15 квітня 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107. Телефон для довідок: (067)4050140 або (044)242-81-99.

***

Інформація

Київського квартирно-експлуатаційного управління про підсумки конкурсів з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оцінної діяльності, що відбувся 21 березня 2016 року об 10 год., переможцем визнано ФОП Чебаков О.І. на виконання робіт з оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — частина нежитлових приміщень будівлі інв. №134 військового містечка № 2 площею 168,12 кв.м, за адресою: Київська область, м. Васильків, вул. Декабристів, 40, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оцінної діяльності, що відбувся 21 березня 2016 року об 11 год., переможцем визнано ФОП Рябченко О.М. на виконання робіт з оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — нежитлове приміщення будівлі інв. № 262 військового містечка № 1 площею 40,00 кв.м, за адресою: Київська область, м.Бориспіль, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оцінної діяльності, що відбувся 21 березня 2016 року об 12 год., переможцем визнано ТОВ «Український фінансово-інвестиційний союз» на виконання робіт з оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — частина технічного майданчика військового містечка № 159 площею 180,00 кв.м, за адресою: м. Київ, вул. Бориспільська, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

***

Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України (місцезнаходження: м. Київ, вул. Грушевського, 30/1) оголошує конкурс на заміщення вакантної посади артиста ансамблю:

1. Артист ансамблю пісні і танцю (інструменталіст) (бас-гітара) — 1 посада.

Кваліфікаційні вимоги: повна або базова вища освіта відповідного напряму підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр) та підвищення кваліфікації, для спеціаліста — стаж роботи за фахом артиста (інструменталіста) II категорії не менше 2 років, бакалавра — не менше 3 років.

Програма для участі в конкурсі:

1. Marcus Miller — «Power»
2.Victor Wooten — «Sexin the pen»
3. Alen Caron — «Elegia»
4. Duke Elengton — «Caravan»

2. Адреса подачі документів: 01021, м. Київ-21, вул. Грушевського, 30/1.

3. Термін подання документів до 23 квітня 2016 року.

4. Конкурс відбудеться 25 квітня 2016 року з 10 години у приміщенні Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України, за адресою: 01021, м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, каб. 213, тел. (044)253-70-21, тел./факс (044)253-70-39.

5. Необхідні документи:

— заява (у довільній формі на голову конкурсної комісії);

— заповнена у встановленому порядку особова картка з вклеєною фотокарткою;

— завірена відповідно до законодавства копія документа, що посвідчує особу (паспорт);

— завірена відповідно до законодавства копія документа про освіту за відповідною спеціальністю;

— завірена відповідно до законодавства копія сторінок військового квитка або припису.

6. Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України переможця конкурсу житлом не забезпечує, витрати на проїзд та проживання — за рахунок претендентів.

***

Командування Військового інституту телекомунікацій та інформатизації оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Начальник факультету інформаційних технологій в системах управління, ШПК «полковник».

Кваліфікаційні вимоги: науковий ступінь, вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету, а також стаж науково-педагогічної роботи (досвід військової служби на посадах не нижче командира батальйону та їм рівних) не менше 10 років.

2. Старший викладач кафедри фізичного виховання спеціальної фізичної підготовки і спорту факультету військової підготовки.

Кваліфікаційні вимоги: як правило, вчене звання (науковий ступінь) та досвід організації фізичного виховання.

3. Провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу (безпеки безпроводних мереж) Наукового центру зв'язку та інформатизації.

4. Провідний науковий співробітник проектно-конструкторського науково-дослідного відділу (створення комплексів та засобів зв'язку, автоматизації, захисту інформації та кіберзахисту інформаційно-телекомунікаційних мереж) Наукового центру зв'язку та інформатизації (працівник ЗС України).

5. Провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу (розвитку інформаційних систем, програмного та математичного забезпечення) наукового центру зв'язку та інформатизації (працівник ЗС України).

Кваліфікаційні вимоги: як правило, вчене звання (науковий ступінь), почесне звання та досвід організації науково-дослідної (науково-педагогічної) роботи у відповідній галузі знань.

6. Науковий співробітник науково-дослідного відділу (розвитку інформаційних систем, програмного та математичного забезпечення) Наукового центру зв'язку та інформатизації (працівник ЗС України).

7. Науковий співробітник науково-дослідного відділу (розвитку радіо- і супутникових систем) Наукового центру зв'язку та інформатизації (працівник ЗС України).

8. Науковий співробітник проектно-конструкторського науково-дослідного відділу (створення комплексів та засобів зв'язку, автоматизації, захисту інформації та кіберзахисту інформаційно-телекомунікаційних мереж) (працівник ЗС України).

Кваліфікаційні вимоги: повна вища освіта та досвід науково-дослідної (науково-педагогічної) роботи у відповідній галузі знань, випускники ад'юнктури (аспірантури).

9. Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу (безпеки бездротових мереж) Наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК «капітан».

Кваліфікаційні вимоги: повна вища освіта, випускники ад'юнктури (аспірантури).

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи (матеріали):

рапорт, який подається особою офіцерського складу за командою;
автобіографія;
копії документів про освіту та кваліфікацію;
копії документів про науковий ступінь і вчене звання;
службова характеристика;
службова картка;
медична книжка;
довідка про проходження військової служби;
список наукових праць (винаходів) за наявності.

Конкурс відбудеться 17 травня 2016 року.

Термін подання документів до конкурсної комісії — до 23 квітня 2016 року за адресою: 01011, м. Київ-11, вул. Московська, 45/1, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації.

По довідки звертатися за телефоном: (044)256-23-38.

***

Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1.1. Старший науковий співробітник науково-методичного відділу (психологічного вивчення особового складу), ШПК «працівник Збройних Сил України», посадовий оклад 2693–3573 грн.

Умови конкурсу:

можуть брати участь працівники, які є громадянами України, вільно володіють українською мовою, мають науковий ступінь (вчене звання) та стаж роботи (служби) за відповідною спеціальністю не менше 5 років (в окремих випадках на зазначену посаду можуть призначати висококваліфікованих фахівців з військ, військових навчальних закладів (установ, організацій) без наукового ступеня або вченого звання), досвід організації науково-дослідної роботи, повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

1.2. Науковий співробітник науково-методичного відділу (психологічного вивчення особового складу), ШПК «працівник Збройних Сил України», посадовий оклад 2360–3339 грн.

Умови конкурсу:

можуть брати участь працівники, які є громадянами України, вільно володіють українською мовою, мають науковий ступінь (вчене звання) та стаж роботи (служби) за відповідною спеціальністю (в окремих випадках на зазначену посаду можуть призначати висококваліфікованих фахівців з військ, військових навчальних закладів (установ, організацій) без наукового ступеня або вченого звання), досвід організації науково-дослідної роботи, повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

При відборі кандидатів на заміщення вакантних посад враховується наявність теоретичних знань та практичних навичок роботи на комп'ютерному технічному засобі (поліграф) та відповідна підготовка.

2. Науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення (проведення кадрової політики), ШПК «працівник Збройних Сил України», посадовий оклад 2360–3339 грн.

3. Науковий співробітник науково-організаційного відділення, ШПК «працівник Збройних Сил України», посадовий оклад 2360–3339 грн.

Умови конкурсу:

можуть брати участь працівники, які є громадянами України, вільно володіють українською мовою, мають науковий ступінь (вчене звання) та стаж роботи (служби) за відповідною спеціальністю (в окремих випадках на зазначену посаду можуть призначати висококваліфікованих фахівців з військ, військових навчальних закладів (установ, організацій) без наукового ступеня або вченого звання), досвід організації науково-дослідної роботи, повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

Працівники для участі в конкурсі надсилають такі документи (матеріали):

заява;
автобіографія;
копії документів про освіту та кваліфікацію;
копії документів про науковий ступінь і вчене звання;
службова характеристика;
копія паспорта;
копія ідентифікаційного коду;
копія трудової книжки;
список наукових праць (винаходів).

Дата проведення конкурсу — 11 травня 2016 року.

Термін подання документів — до 29 квітня 2016 року включно.

Документи надсилати на адресу: 03113, м. Київ-113, Проспект Перемоги, 55/2, Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України.

Додаткова інформація щодо основних функціональних обов'язків та умов оплати праці за тел. (044)454-73-35.

***

Озброєння Збройних Сил України проводить добір кандидатів для участі в конкурсі на заміщення вакантної посади:

головного спеціаліста юридичної служби Озброєння Збройних Сил України.

Вимоги до кандидата: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста. Стаж роботи за фахом на державній службі на посаді провідного спеціаліста не менше 1 року або стаж роботи за фахом в інших сферах управління не менше 3 років.

Термін подання документів на конкурсну комісію протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 04119, м. Київ-119, Дегтярівська, 28А, відділ персоналу організаційно-планового управління Озброєння Збройних Сил України.

За довідками звертатися за телефоном: (044)481-59-00.

***

Інформація про конкурсний відбір суб'єктів оцінної діяльності з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати:

— для укладення договору оренди нерухомого військового майна, що знаходиться на балансі Квартирно-експлуатаційного відділу м. Львова (далі — КЕВ м.Львова)

№ п/п	Опис об'єкта оцінювання	Площа, кв. м	Адреса об'єкта оцінювання	Запланована дата оцінювання
1.	Частина нежитлових приміщень№11–16,19 на I-му поверсі профілакторію (з мансардою) інв. №25, в/м №18, під розміщення громадської організації	136,1	Львівська обл.,с.Забужжя, вул.Підлісна,100	31.03.2016

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: КЕВ м.Львова, адреса: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2.

Основні умови конкурсу:

беруть участь суб'єкти оцінної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оцінної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінювання майна та спеціалізаціями в межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений термін надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс:

Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з позначкою «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за 4 робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). Конкурс буде проведено об 10:00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті в КЕВ м. Львова за адресою: 79007, м.Львів, вул. Батуринська,2.

Телефон для довідок: (0322) 55-74-80;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

***

Інформація КЕВ м. Харків МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оцінної діяльності, проведеного 02.11.2015р.

№ п/п	Найменування об'єкта оцінювання, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1.	Нежитлове приміщення на першому поверсі 2-поверхової будівлі № 4 нерухомого військового майна загальною площею 48,0 $м^2$ за адресою: м.Харків, вул. Пушкінська, 61, в/м № 48, що перебуває на балансі КЕВ м.Харків, 07923280, тел.: (057) 700-44-63	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»

***

Інформаційне повідомлення про проведення конкурсу на передачу в оренду нерухомого військового майна по КЕВ м. Рівне.

Назва об'єкта оренди: нежитлові приміщення в будівлі сховища для техніки площею 91,6 $м^2$, будівля зведена 1976 року, стан приміщень — задовільний технічний стан.

Місцезнаходження об'єкта оренди: 33024, м. Рівне, вул. Соборна, 364, військове містечко № 2, будівля інв. № 453.

Балансоутримувач: КЕВ м. Рівне.

Вартість об'єкта оренди за незалежним оцінюванням станом на 29.02.2016 року становить 138 000,00 грн без ПДВ.

Стартовий розмір орендної плати за місяць (базовий місяць — лютий 2016 року) при рекомендованому використанні об'єкта з метою розміщення автомайстерні (розміщення майстерень, що здійснюють технічне обслуговування та ремонт автомобілів — орендна ставка 20%) — 2 300,00 грн без ПДВ.

Основні умови конкурсу для об'єкта:

1. Найбільший розмір місячної орендної плати за використання зазначеного об'єкта порівняно з початковим розміром орендної плати.
2. Своєчасна сплата орендної плати (щомісячно до 1 числа поточного місяця).
3. Належне утримання та використання об'єкта оренди.
4. Компенсація земельного податку на землю під об'єктом оренди, встановлення приладів обліку комунальних послуг власних коштів та укладання прямих договорів з постачальними організаціями.
5. Забезпечення зобов'язань орендаря щодо сплати орендної плати внесенням завдатку в розмірі не менше однієї орендної плати за місяць.
6. Компенсація витрат на виготовлення експертної оцінки.

Конкурс буде проведено в квартирно-експлуатаційному відділі м. Рівне за адресою: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8, о 10 год. через 20 календарних днів після опублікування інформаційного повідомлення про проведення конкурсу в газеті «Народна армія».

Для участі в конкурсі учасник конкурсу подає на розгляд конкурсної комісії такі матеріали:

1. Заява на участь в конкурсі.
2. До заяви для учасників, які є фізичними особами-підприємцями додаються: копія документа, що посвідчує особу учасника, свідоцтво про реєстрацію фізичної особи-підприємця, як суб'єкта підприємницької діяльності, декларацію про доходи, зобов'язання щодо умов конкурсу.
3. До заяви для учасників, які є юридичними особами додаються: копія документа, що посвідчує повноваження представника юридичної особи, посвідчена нотаріально; копія установчих документів; відомості про фінансовий стан; довідка про непорушення справи про банкрутство; зобов'язання щодо умов конкурсу.
4. Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з позначкою «На конкурс» за підписом учасника на звороті.

Телефон для довідок: (0362) 63-00-57, електронна адреса sekretarkev@i.ua.

КВІТЕНЬ

ПОНЕДІЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА	НЕДІЛЯ
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

7 квітня Благовіщення Пресвятої Богородиці
Всесвітній день здоров'я
11 квітня Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
12 квітня Всесвітній день авіації і космонавтики
18 квітня Міжнародний день пам'яток та історичних місць
23 квітня Всесвітній день книг і авторського права
24 квітня Вхід Господній в Єрусалим (Вербна неділя)
26 квітня Міжнародний день пам'яті Чорнобиля
28 квітня Всесвітній день охорони праці

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).
Наклад 21054 Замовлення 46239
Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК
Чергові по номеру — Вадим КОВАЛЬОВ, Ігор ПАРУБСЬКИЙ

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489 50 12

Pр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114
9 771029 911004